

**Համախմբված ֆինանսական
հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

«Վիվա Արմենիա» ՓԲԸ

31 դեկտեմբերի 2024թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	10
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015
Republic of Armenia
T +374 10 50 09 64/61

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա բիզնես
կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9

Հեռ.՝ +374 10 50 09 64/61

«Վիվա Արմենիա» ՓԲԸ-ի բաժնետերերին և տնօրենների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Վիվա Արմենիա» ՓԲԸ-ի (Ընկերություն) և նրա դուստր ընկերության (միասին՝ Խումբ) համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունը և դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Խմբի՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համախմբված ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքների ու համախմբված դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ նշված պահանջների և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքի համաձայն: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Խմբի՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը մեզ հասանելի կլինի սույն աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք դրանց վերաբերյալ որևէ ձևի հավաստիացման եզրակացություն չենք արտահայտելու:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Խումբը լուծարելու կամ Խմբի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Խմբի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի յրոմն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Խմբի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել համբի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել համբին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ համբի ներսում գործող կազմակերպությունների կամ ձեռնարկատիրական գործառնությունների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատու ենք համբի աուդիտի ուղղորդման, ղեկավարման և իրականացման համար: Մենք ամբողջովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի տնօրեն

Նարինե Աճեմյան, FCCA

Առաջադրանքի պատասխանատու

28 ապրիլի 2025թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ. (վերաներկայացված)
Հասույթ պայմանագրերից	6		
Շարժական կապի ծառայություններ		51,319,230	50,312,775
Ֆիքսված կապի ծառայություններ		1,458,780	1,171,660
Ապրանքների վաճառքից հասույթ		440,253	531,265
Միջնորդավճարներից հասույթ		3,269,368	1,241,441
Այլ հասույթ		309,634	272,081
		56,797,265	53,529,222
Այլ եկամուտ			
Այլ գործառնական եկամուտ		497,652	167,344
		57,294,917	53,696,566
Ծախսեր			
Մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում		(14,271,443)	(14,027,796)
Աշխատավարձ և այլ հատուցումներ աշխատակիցներին		(9,757,284)	(9,064,062)
Փոխկապակցման և ոռոմինգի ծախսեր	7	(4,110,846)	(4,460,227)
Ցանցի շահագործման այլ ծախսեր	8	(5,159,313)	(4,903,644)
Վաճառված ապրանքների ինքնարժեք		(396,024)	(451,295)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(5,676,664)	(4,629,109)
		(39,371,574)	(37,536,133)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		17,923,343	16,160,433
Ֆինանսական եկամուտ	10	1,289,949	901,028
Ֆինանսական ծախսեր	11	(2,986,901)	(2,426,296)
Համատեղ ձեռնարկման կորստի մասնաբաժին	17	(1,070)	-
Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ	12	1,375,555	129,608
Շահույթ մինչև հարկերը		17,600,876	14,764,773
Շահութահարկի գծով ծախս	13	(2,669,026)	(3,183,421)
Տարվա շահույթ		14,931,850	11,581,352
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		14,931,850	11,581,352

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 59-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

		31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ. (վերաներկա- յացված)	1 հունվարի 2023թ. (վերաներկա- յացված)
Ակտիվներ				
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ	14	21,158,761	24,596,023	26,561,229
Ոչ նյութական ակտիվներ	15	17,706,329	19,976,471	19,767,258
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	16.1	4,590,340	4,263,784	4,323,121
Ներդրումներ համատեղ ձեռնարկումներում	17	198,930	-	-
Տրամադրված փոխառություններ	18	26,601,078	-	-
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	20	2,252,121	2,363,406	3,037,523
Ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման համար կանխավճարներ		957,352	2,305,083	899,956
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		73,464,911	53,504,767	54,589,087
Ընթացիկ ակտիվներ				
Պաշարներ	21	483,485	506,663	739,811
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	22	4,320,413	3,509,778	4,070,929
Տրամադրված փոխառություններ	18	-	20,895,006	15,712,450
Բանկային ավանդներ	23	3,525,618	-	-
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ	24	846,404	812,800	458,570
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	24	5,304,157	8,319,869	9,490,967
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		14,480,077	34,044,116	30,472,727
Ընդամենը ակտիվներ		87,944,988	87,548,883	85,061,814

Ֆինանսական վիճակի մասին
համախմբված հաշվետվություն
(շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ. (վերաներկա- յացված)	1 հունվարի 2023թ. (վերաներկա- յացված)
Ծանոթ.			
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	25.1	550,000	550,000
Պահուստային կապիտալ	25.3	122,364	82,500
Կուտակված շահույթ		45,744,892	36,852,906
Ընդամենը սեփական կապիտալ	46,417,256	37,485,406	57,714,054
Պարտավորություններ			
Ոչ ընթացիկ			
Վարձակալության գծով պարտավորություն	16.2	3,657,434	4,015,518
Բանկային վարկեր	26	14,418,356	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	28	9,689,528	11,322,807
Պայմանագրային պարտավորություններ	27	33,645	44,500
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	27,798,963	15,382,825	14,989,780
Ընթացիկ			
Վարձակալության գծով պարտավորություն	16.2	1,748,032	1,471,190
Բանկային վարկեր	26	3,209,124	-
Պայմանագրային պարտավորություններ	27	1,510,038	1,445,315
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	28	5,538,083	8,649,313
Պարտավորություններ շահաբաժինների գծով	25.2	-	21,669,500
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		1,723,492	1,445,334
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	13,728,769	34,680,652	12,357,980
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	87,944,988	87,548,883	85,061,814

Համախմբված Ֆինանսական հաշվետվությունների բնութագրի մասին 2025թ. ապրիլի 28-ին:

Արմեն Ավետիսյան
Գործադիր տնօրեն

Լուսինե Զաքարյան
Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է բնութագրվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 50-ի էություն ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Պահուս- տային կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մնացորդ մինչ վերաներկայացումը	550,000	82,500	60,489,932	61,122,432
Վերաներկայացում (Ծանոթ. 5)	-	-	(3,408,378)	(3,408,378)
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ վերաներկայացված	550,000	82,500	57,081,554	57,714,054
Տարվա շահույթ	-	-	11,581,352	11,581,352
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	11,581,352	11,581,352
Շահաբաժիններ	-	-	(31,810,000)	(31,810,000)
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	(31,810,000)	(31,810,000)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	550,000	82,500	36,852,906	37,485,406
Տարվա շահույթ	-	-	14,931,850	14,931,850
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	14,931,850	14,931,850
Շահաբաժիններ	-	-	(6,000,000)	(6,000,000)
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	(6,000,000)	(6,000,000)
Պահուստային կապիտալի համալրում	-	39,864	(39,864)	-
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	550,000	122,364	45,744,892	46,417,256

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 59-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

2023թ.
(վերաներկա-
յացված)

2024թ.

Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Տարվա շահույթ	14,931,850	11,581,352
Ճշգրտումներ՝		
Մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում	14,279,647	14,034,381
Հիմնական միջոցների և ոչ ընթացիկ ակտիվների օտարումից վնաս	53,995	393,355
Տրամադրված վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	177,800	-
Համատեղ ձեռնարկումներում կորստի մասնաբաժինը	1,070	-
Շահութահարկի գծով ծախս	2,669,026	3,183,421
Ֆինանսական եկամուտ	(1,289,949)	(901,028)
Ֆինանսական ծախս	2,986,901	2,426,296
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ, զուտ	(1,375,555)	(129,608)
Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	32,434,785	30,588,169
Պաշարների փոփոխություն	23,178	233,148
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	(854,454)	591,053
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդների փոփոխություն	(33,604)	(354,230)
Պայմանագրային պարտավորությունների փոփոխություն	53,868	206,264
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	(612,638)	539,594
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր	31,011,135	31,803,998
Վճարված շահութահարկ	(2,279,583)	(2,737,161)
Բանկային մնացորդներից ստացված տոկոսային եկամուտ	234,080	186,591
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	28,965,632	29,253,428

Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2024թ.	2023թ. (վերաներկայացված)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերումների համար վճարներ	(2,680,727)	(5,777,440)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումների համար վճարներ	(3,036,667)	(6,474,986)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	39,742	57,349
Համատեղ ձեռնարկումներում արված ներդրումներ	(200,000)	-
Կապակցված կողմերից ստացված փոխառությունների մարում	-	9,107
Փոխառությունների տրամադրում կապակցված կողմերին	(25,218,941)	(11,970,929)
Ավանդների ներդրում	(4,439,810)	-
Ավանդների մարում	1,009,439	-
Ստացված տոկոսներ	279,592	-
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(34,247,372)	(24,156,899)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(2,687,172)	(2,439,662)
Ռադիոհաճախականությունների օգտագործման վճարների գծով կրեդիտորական պարտքերի վճարում	(3,918,768)	(2,919,899)
Բանկային վարկերից մուտքեր	17,350,976	-
Բանկային վարկերի մարում	(186,610)	-
Տոկոսների վճարում	(717,648)	-
Շահաբաժինների վճարում, ներառյալ հարկերը	(7,405,318)	-
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ	2,435,460	(5,359,561)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում	(2,846,280)	(263,032)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(169,432)	(908,066)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբում	8,319,869	9,490,967
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջում	5,304,157	8,319,869

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 59-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«Վիվա Արմենիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված
հազար հայկական (<<) դրամով)

1 Գործառնությունների բնույթը

«Վիվա Արմենիա» փակ բաժնետիրական ընկերությունը (նախկինում՝ «ՄՏՍ Արմենիա» ՓԲԸ) («Ընկերություն», դուստր ընկերության հետ միասին՝ «Խումբ») ներգրավված է հեռահաղորդակցման ծառայությունների մատուցման բնագավառում՝ ներառյալ անլար և ֆիքսված կապի միջոցով ծայնային և այլ տվյալների փոխանցման, ինտերնետի տրամադրման, ավելացված արժեքի տարատեսակ ծառայությունների մատուցման մեջ, ինչպես նաև իրականացնում է բջջային հեռախոսների և աքսեսուարների վաճառք: Ընկերությունն ունի ծառայությունների մատուցման կենտրոնների լայն ցանց, ներառյալ ծառայությունների մատուցման 74 կենտրոն Երևանում և մարզերում: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակտիվ բաժանորդների քանակը 2,344,193 է (2023թ. դեկտեմբերի 31 դրությամբ՝ 2,316,656):

2 Ընդհանուր տեղեկատվություն, ՖՀՄՍ-ների և համապատասխանության հավաստում և անընդհատության ենթադրություն

«Վիվա Արմենիա» փակ բաժնետիրական ընկերությունը ստեղծվել է 2004թ. նոյեմբերին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: 2024թ. մարտի 25-ին ՀՀ ԱՆ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալությունում գրանցված փոփոխության համաձայն՝ «ՄՏՍ Հայաստան» ՓԲԸ-ն վերանվանվել է «Վիվա Արմենիա» ՓԲԸ-ի:

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության տրանսպորտի և կապի նախարարության (ներկայումս Բարձր տեխնոլոգիաների նախարարություն) կողմից 2004թ. նոյեմբերի 4-ին տրված «Հեռահաղորդակցության ծառայությունների մատուցում» թիվ 765 լիցենզիայի հիման վրա՝ 15 տարով, որը երկարացվել է մինչև 2034թ. նոյեմբերի 4-ը՝ ՀՀ Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի՝ 2019թ. նոյեմբերի 1-ին ընդունած թիվ 403Ա որոշման հիման վրա:

Մինչև 2024թ. հունվարի 24-ն Ընկերությունը վերահսկվել է «Արամայո Ինվեսթմենթս Լիմիթեդ»-ի կողմից, որին պատկանում էր Խմբի բաժնետոմսերի 100%-ը: Խմբի գլխավոր մայր ընկերությունն էր «Սիստեմա» բաժնետիրական ֆինանսական կորպորացիան («Սիստեմա» ԲՖԿ), որը ստեղծվել է Ռուսաստանում և գտնվում է ք. Մոսկվա 125 009, փ. Մոխովայա 13 հասցեում: 2024թ. հունվարին Ընկերությունը հայտարարեց իր բաժնետիրոջ փոփոխության մասին և որ այլևս չի պատկանում ռուսական «ՄՏՍ» խմբին: Ընկերությանը նոր բաժնետերեր «Ֆեդիլքո Գրուպ Լիմիթեդ»-ն է, ընկերություն, որը պատշաճ կերպով ստեղծվել է Կիպրոսում և Նիկոսիայի առևտրային ռեգիստրում գրանցվել է HE 433524 համարի ներքո: Գործարքը գրանցվել է 2024թ. հունվարի 23-ին:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները համախմբվում են «Ֆեդիլքո Գրուպ Լիմիթեդ»-ի («Մայր ընկերություն») կողմից:

Ընկերության գրանցված գրասենյակը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Արգիշտի փ. 4/1 հասցեում:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի աշխատակիցների թվաքանակը կազմել է 1,166 (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,147 աշխատակից):

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են «ՄոբիԴրամ» փակ բաժնետիրական ընկերության («Դուստր ընկերություն») ֆինանսական հաշվետվությունները: Դուստր ընկերությունում Ընկերության մասնաբաժինը 100% է: Դուստր ընկերության հիմնական գործունեությունը վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցումն է: Դուստր ընկերությունը ստեղծվել է 2011թ. օգոստոսին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան: Դուստր ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից 14.10.2011թ. և 16.12.2014թ. տրված «Դրամական (փողային) փոխանցումների իրականացման» թիվ 15 լիցենզիայի հիման վրա:

Համապատասխանություն և անընդհատություն

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական

հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված ֆինանսական հաշվետվությունների մեկնաբանությունների միջազգային կոմիտեի կողմից (<<ՄՄԿ):

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ ղեկավարությունը կարծում է, որ Խումբն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս ղեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության կանխատեսումը, ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Խմբի շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

Գործարար միջավայր

Հայաստանի գործարար միջավայրը բախվում է մարտահրավերների՝ կապված աշխարհաքաղաքական լարվածության, մասնավորապես՝ Ադրբեջանի կողմից շարունակվող ագրեսիայի և տարածաշրջանային անկայունության հետ: Ուկրաինայի պատերազմն էլ ավելի է բարդացրել իրավիճակը՝ առաջացնելով առևտրի խափանումներ, Ռուսաստանի դեմ պատժամիջոցներ և համաշխարհային գնաճ: Հայաստանի կախվածությունը Ռուսաստանից թուլացել է՝ ազդելով առևտրի, դրամական փոխանցումների և անվտանգության երաշխիքների վրա՝ դրդելով Հայաստանին դիվերսիֆիկացնել իր տնտեսական հարաբերությունները, թեև դա էլ իր ռիսկերն է պարունակում:

Հայկական դրամը սպասվածից ավելի ուժեղ գտնվեց՝ զսպելով գնաճը, բայց դժվարություններ ստեղծելով արտահանողների և արտարժույթային պարտավորություններ ունեցող ձեռնարկությունների համար: Համաշխարհային գնաճը և էներգիայի աճող գները ճնշում են գործադրում Հայաստանի տնտեսության վրա՝ հատկապես ներմուծումից կախվածության պատճառով:

Չնայած այս մարտահրավերներին՝ ձեռնարկությունները դիվերսիֆիկացնում են մատակարարման շղթաները և ուսումնասիրում նոր շուկաներ, իսկ կառավարության բարեփոխումների ջանքերը երկարաժամկետ կայունության ուղի են ապահովում: Այնուամենայնիվ, Հայաստանի հաջողությունը կախված կլինի իր ձեռնարկատիրության՝ այդ ռիսկերը արդյունավետորեն նավարկելու կարողությունից:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Խմբի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Խմբի ղեկավարությունը շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Խմբի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Խմբի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Նոր և վերանայված ստանդարտներ կամ մեկնաբանություններ

3.1 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ընդունված նոր ստանդարտներ

Ընթացիկ տարում Խումբն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2024թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2024թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ և կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ» (<<ՄՍ 1 փոփոխություններ),
- «Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հեփադարձ վարձակալությամբ գործարքներում» (<<ՄՍ 16 փոփոխություններ),

- «Մալաթիա ԶԳՈՒՄ» ՓԲԸ-ի ֆինանսական տեղեկատվություններ (ՀՀՄՄ 7 և ՀՀՄՄ 7 փոփոխություններ),

3.2 Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել համրի կողմից

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԻ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել համրի կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն համրի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից: Դրանք ներկայացված են ստորև.

- ՀՀՄՄ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»

2024թ. ապրիլին ՀՀՄՄԻ-ն թողարկել է ՀՀՄՄ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում» ստանդարտը, ինչը փոխարինում է ՀՀՄՄ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ստանդարտը: ՀՀՄՄ 18-ը ներկայացնում է նոր պահանջներ շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ներկայացնելու համար՝ ներառյալ նշված հանրագումարները և ենթագումարները: Ավելին, կազմակերպություններից պահանջվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում դասակարգել բոլոր եկամուտներն ու ծախսերը հինգ կատեգորիաներից մեկում՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, շահութահարկի և ընդհատված գործառնությունների, որոնցից առաջին երեքը նոր են:

Պահանջվում է նաև ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի նոր միջոցների բացահայտում, որոնք եկամուտների և ծախսերի ենթագումարներ են և ներառում են ֆինանսական տեղեկատվության միավորման և տարանջատման նոր պահանջներ՝ հիմնված առաջնային ֆինանսական հաշվետվությունների և ծանոթագրությունների «դերերի» վրա:

Ի հավելում, ՀՀՄՄ 7 «Հաշվետվություն դրամական միջոցների հոսքերի մասին» ստանդարտում կատարվել են սահմանափակ փոփոխություններ, որոնք ներառում են անուղղակի մեթոդով գործառնություններից ստացված դրամական հոսքերի որոշման մեկնարկային կետի փոփոխությունը՝ «շահույթից կամ վնասից» դեպի «գործառնական շահույթ կամ վնաս» և ջնջելով շահաբաժիններից և տոկոսներից դրամական միջոցների հոսքերի դասակարգման ընտրանքը: Բացի այդ, կան հետևողական փոփոխություններ մի քանի այլ ստանդարտներում:

ՀՀՄՄ 18-ը և այլ ստանդարտների փոփոխությունները ուժի մեջ են 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, սակայն ավելի վաղ կիրառումը թույլատրվում է և պետք է բացահայտվի: ՀՀՄՄ 18-ը կկիրառվի հետընթաց: Ընկերությունը ներկայումս աշխատում է՝ բացահայտելու այն բոլոր ազդեցությունները, որոնք փոփոխությունները կունենան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների և համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների վրա:

- Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 9-ում և ՀՀՄՄ 7-ում. «Փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման մեջ»: Խումբը ներկայումս գնահատում է այն ազդեցությունը, որ փոփոխությունը կունենա համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների և հարակից ծանոթագրությունների վրա:
 - Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 21-ում. «Փոխանակելիության բացակայություն», որը սահմանում է, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունը գնահատի, թե արդյոք արժույթը փոխանակելի է, և ինչպես պետք է որոշի սփյուռ փոխարժեքը, երբ փոխանակելիությունը բացակայում է: Ակնկալվում է, որ փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա համրի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:
 - ՀՀՄՄ 19 «Դուսր ձեռնարկություններ առանց հանրային հաշվետվողականության».
- Բացահայտումներ, որոնք դրա իրավունքն ունեցող կազմակերպություններին թույլ են տալիս

ընտրել բացահայտման կրճատված պահանջների կիրառումը՝ միաժամանակ կիրառելով ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման այլ ստանդարտների ճանաչման, չափման և ներկայացման պահանջները: Ակնկալվում է, որ փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

4.1 Պատրաստման հիմքերը

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները տրամադրում են նախորդ ժամանակաշրջանի համադրելի տեղեկատվություն: Ի լրումն, Խումբը ներկայացնում է ֆինանսական վիճակի մասին հավելյալ հաշվետվություն հաջորդող ժամանակաշրջանի սկզբին, երբ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվում է հետընթաց, ինչպես նաև հետընթաց վերահաշվարկ կամ հողվածների վերադասակարգում ֆինանսական հաշվետվություններում: 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հավելյալ համախմբված հաշվետվությունը ներկայացված է սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվապահական հաշվառման հետընթաց կիրառման և սխալի ուղղման պատճառով: Տե՛ս Ծանոթագրություն 5-ը:

4.2 Համախմբման հիմքեր

Խմբի ֆինանսական հաշվետվությունները համախմբում են մայր ընկերության և իր բոլոր դուստր ընկերությունների՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական հաշվետվությունները: Բոլոր դուստր ընկերությունների հաշվետու ամսաթիվը դեկտեմբերի 31-ն է:

Համախմբման ժամանակ Խմբի ընկերությունների միջև բոլոր գործարքները և մնացորդները բացառվում են, ներառյալ Խմբի ընկերությունների միջև գործարքների արդյունքում չվաստակած օգուտները և չկրած վնասները: Երբ ակտիվի ներխմբային վաճառքից առաջացող չկրած վնասը համախմբման ժամանակ հակադարձվում է, հիմքում ընկած ակտիվը նաև ենթարկվում է արժեզրկվածության գծով ստուգման՝ Խմբի տեսանկյունից: Ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված դուստր ձեռնարկությունների գումարները անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտվել են՝ Խմբի որդեգրած հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ համապատասխանեցնելու համար:

4.3 Արտարժույթ

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (<< դրամ), որն էլ հանդիսանում է Խմբի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Խմբի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել կիրառելի է Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: << դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

Արտարժույթով գործարքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Խմբի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (<< ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հողվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ << ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	396.56	404.79
<< դրամ/1 Եվրո	413.89	447.90

Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում և չափվում են պատմական արժեքով (հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը):

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

4.4 Ներդրումներ համատեղ ձեռնարկումներում

Համատեղ ձեռնարկումները համատեղ պայմանավորվածություններ են, ըստ որոնց որի պայմանավորվածության նկատմամբ համատեղ հսկողություն ունեցող կողմերը ունեն պայմանավորվածության զուտ ակտիվների նկատմամբ: Խումբը ճանաչում է իր մասնակցությունը համատեղ ձեռնարկությունում, որտեղ ունի ներդրումների համատեղ վերահսկողություն և այդ ներդրումները չափվում են բաժնեմասնակցության մեթոդով:

Համատեղ ձեռնարկումներում ներդրումների հաշվեկշռային արժեքն աճեցվում կամ նվազեցվում է ասոցիացված կազմակերպության և համատեղ ձեռնարկի շահույթում կամ վնասում և այլ համապարփակ արդյունքում Խմբի շահաբաժինը ճանաչելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտելով գումարները, որպեսզի ապահովվի Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը համապատասխանությունը:

Խմբի և համատեղ ձեռնարկումների միջև գործարքների արդյունքում առաջացած չվաստակած օգուտները և չկրած վնասը բացառվում են Խմբի՝ այդ կազմակերպություններում բաժնեմասնակցության չափով: Երբ ակտիվի չկրած վնասը բացառվում է, հիմքում ընկած ակտիվը նաև ենթարկվում է արժեզրկվածության գծով ստուգման:

Խումբը ներկայացնում է իր մասնաբաժինը համատեղ ձեռնարկումների շահույթում կամ վնասում, որը հաշվառվում է բաժնեմասնակցության մեթոդի կիրառմամբ ոչ գործառնական շահույթի շրջանակում:

4.5 Հասույթ

Հասույթը ձևավորվում է հիմնականում շարժական և ֆիքսված կապի ծառայությունների մատուցումից (մուտքի վճարներ, ծայնա- և տեսագանգեր, կարճ հաղորդագրություններ, հեռահաղորդակցման վճարներ, ֆիքսված և շարժական լայնաշերտ կապի վճարներ), սարքերի ու աքսեսուարների վաճառքից, ինչպես նաև վճարահաշվարկային փոխանցումներից առաջացած միջոնդավճարներից:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Խմբի կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական զեղչերը և իջեցումների գումարները:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Խումբն առաջնորդվում է 5-քայլի գործընթացով.

1. Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
2. Բացահայտել կատարման պարտականությունները
3. Որոշել գործարքի գինը
4. Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
5. Ճանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականությունները բավարարված են:

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Խումբը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը

կամ ծառայությունը: Խումբը հասույթը ճանաչում է ժամանակի ընթացքում, բացառությամբ ապրանքների վաճառքից ստացված հասույթը, որը ճանաչվում է ժամանակի մեջ որևէ պահի:

Ապրանքներն ու ծառայությունները կարող են վաճառվել ինչպես առանձին, այնպես էլ փաթեթներով: Խումբն ապրանքներն ու ծառայությունները առանձին է հաշվառում, եթե դրանք պարզորոշ են, այսինքն ապրանքները կամ ծառայությունը, ինչպես նաև հաճախորդների օգուտները առանձին որոշելի են փաթեթի մեջ ներառված այլ ապրանքներից, և հաճախորդը կարող է օգուտ ստանալ դրանից: Բոլոր դեպքերում պայմանագրի գործարքի ամբողջ արժեքը բաշխվում է կատարման տարբեր պարտականությունների միջև՝ հիմնվելով դրանց համամասնական առանձին վաճառքի գների վրա:

Խումբը ճանաչում է դեռևս չբավարարված կատարման պարտականությունների համար ստացված հատուցման դիմաց հաճախորդներից ստացված կանխավճարները և արտացոլում է այդ գումարները համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես պայմանագրային պարտավորություններ: Նման ձևով, եթե Խումբը բավարարում է կատարման պարտականությունը մինչև հատուցման ստանալը, Խումբը համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է կամ պայմանագրային ակտիվ, կամ դեբիտորական պարտք՝ կախված նրանից, թե արդյոք հատուցման ժամկետը լրանալուց առաջ անհրաժեշտ է միայն որոշակի ժամանակ, թե այլ լրացուցիչ պայման:

Շարժական և ինտերներային կապի տվյալների ծառայություններ (ձայնային, տվյալներ, կարճ հաղորդակցություններ)

Շարժական և ինտերներային կապի տվյալների ծառայություններից հասույթը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում՝ ծառայության մատուցման պահին: Հասույթը չափվում է ձայնային և տվյալների տրաֆիկի մշակված փաթեթների ծառայությունների ծավալների հիման վրա կամ տրամադրված «pay as you go» (վճարում եք այնքան, որքան օգտագործում եք) գործարքների խոսելաժամանակով: Հասույթը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, որում կապն ապահովվել է:

Բաժանորդագրական վճարը հիմնականում ներառում է շարժական ցանցի օգտագործման ամսական ֆիքսված վճարները, որոնք ճանաչվում են ծառայության մատուցման պահին: Միավորված փաթեթների դեպքում, քանի որ չօգտագործված մեզաբայթերը, հաղորդագրությունները և ռոպերները չեն կարող փոխանցվել ապագա ժամանակաշրջաններին, եկամուտը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում՝ օգտագործելով առաջընթացի ցուցանիշը: Այս ճանաչումը սկսվում է փաթեթի ակտիվացումից և շարունակվում՝ մինչև ծառայության ժամկետի ավարտը: Այս ծառայությունները հաշվարկվում և վճարվում են ամսական հիմունքով:

Փոխկապակցման ծառայություններից հասույթ

Տեղական և միջազգային հեռահաղորդակցության ծառայություններ մատակարարողների հետ ցանցային փոխկապակցման ծառայություններից հասույթը ճանաչվում է յուրաքանչյուր ամիս փաստացի մատուցված ծառայության հիման վրա:

Ռոումինգի ծառայություններից հասույթ

Ռոումինգի ծառայություններից հասույթը ճանաչվում է այն ժամանակահատվածում, երբ ծառայությունները մատուցվում են, և ներառում է՝

- Արտասահմանյան երկրներում/ցանցերում շարժական կապի ծառայություններից օգտվելիս սեփական բաժանորդներից հաշվեգրված հասույթը. հասույթների այս հոսքը բաղկացած է ելքային ռոումինգի ծառայություններից հասույթից, որը գոյանում է արտասահմանում ձայնային, կարճ հաղորդագրությունների ծառայություններից և տվյալների օգտագործումից (ելքային ռոումինգ),
- Երկրում/ցանցում շարժական կապի ծառայություններից օգտվելիս արտասահմանից այցելության եկած բաժանորդներից հաշվեգրված հասույթը. հասույթների հոսքը բաղկացած է մուտքային ռոումինգի ծառայություններից հասույթից, որը գոյանում է երկրում/ցանցում ձայնային, կարճ հաղորդագրությունների ծառայություններից և տվյալների օգտագործումից (մուտքային ռոումինգ):

Ավելացված արժեքի ծառայություններ

Սույն ծառայությունները ներառում են կոնտենտ ծառայությունները, զանգի ազդանշանը և այլն: Ավելացված արժեքի ծառայություններից հասույթը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, երբ ծառայությունը մատուցվում է:

Ֆիքսված ծառայություններ

Ֆիքսված ծառայություններից հասույթը հիմնականում բաղկացած է ծառայություններից օգտվելու ամսական ֆիքսված վճարներից և ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում, երբ ծառայությունները մատուցվում են՝ օգտագործելով առաջընթացի ցուցանիշը: Այս ծառայությունները ներառում են ինտերնետը, հեռուստատեսությունը և IP հեռախոսակապը:

Ապրանքների վաճառքից հասույթ

Ապրանքների վաճառքից հասույթը (հիմնականում բջջային հեռախոսներ և այլ շարժական սարքեր) ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ էական ռիսկերն ու սեփականության իրավունքի հետ կապված օգուտները փոխանցվել են հաճախորդին:

Միջնորդավճարներից հասույթ

Հասույթն առաջանում է բանկերի կողմից վճարահաշվարկային ծառայությունների դիմաց վճարվելիք միջնորդավճարներից:

Վճարահաշվարկային ծառայությունները մասնավորապես ներառում են՝

- վճարումների ընդունումը կամ ստացումը շահառուի կամ այլ անձի միջոցով,
- երրորդ անձանց համար դրամարկղային գործառնությունների իրականացումը,
- պրոցեսինգի և քլիրինգի իրականացումը

Ծառայությունների մատուցման ընթացքը չափվում է ընդունված վճարումների, կանխիկացման գործառնությունների և դրամական փոխանցումների ծավալի հիման վրա: Ծառայությունների մատուցումից հասույթը հիմնականում ներառում է ամսական ֆիքսված վճարումները և ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

4.6 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել հսկի կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Հեռահաղորդակցության սարքավորումների մաս կազմող ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվների ինքնարժեքը գումարվում է համապատասխան հեռահաղորդակցության սարքավորումների արժեքին և ամորտիզացվում է համապատասխան սարքավորումների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է՝

- իրավաբանորեն ամրագրված ժամանակաշրջան, իսկ դրա բացակայության դեպքում օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետ, որը, սակայն չի գերազանցում 5 տարին հեռահաղորդակցության ծրագրերի, լիցենզիաների և ապրանքանիշերի համար, և
- իրավաբանորեն ամրագրված ժամանակաշրջան, իսկ դրա բացակայության դեպքում օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետ, որը, սակայն չի գերազանցում 10 տարին այլ ակտիվների համար:

Խումբը ճանաչում է ռադիոհաճախականությունների օգտագործման իրավունքի ձեռքբերման արժեքը որպես ոչ նյութական ակտիվ և լիցենզիայի գործողության ընթացքում ամորտիզացնում է գծային սկզբունքով: Ի լրումն, լիցենզիայի գործողության ընթացքում Խումբն այդ ռադիոհաճախականությունների օգտագործման համար վճարում է տարեկան վճար: Այս վճարները Խումբը դիտարկում է որպես լիցենզիայի ձեռքբերման արժեքի բաղադրիչ: Ապագայում վճարման ենթակա գնահատված գումարների

ներկա արժեքները գրանցվում են ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական ճանաչման ժամանակ՝ համապատասխան պարտավորությամբ: Կապակցված պարտավորության ցանկացած վերաչափում և ցանկացած լրացուցիչ վճար կամ ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվությունում կամ կապիտալացվում է:

4.7 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	- 20 տարի
Հեռահաղորդակցության սարքավորումներ	- 5-7 տարի
Հեռահաղորդակցության շինություններ	- 5-17 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	- 4-5 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	- 3-7 տարի
Արտադրական և տնտեսական գույք	- 2-5 տարի:

4.8 Վարձակալություններ

Խումբը՝ որպես վարձակալ

Խմբի վարձակալության պայմանագրերը մեծամասամբ վերաբերում են բջջային տեղակայանքներին (մասնավորապես հող, բջջային աշտարակներում տարածք կամ կոտորներ), ցանցային ենթակառուցվածքներին, ծառայությունների մատուցման կենտրոններին, ինչպես նաև վարչական կամ տեխնիկական նպատակներով օգտագործված շենքերի վարձակալությանը:

Խումբը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն պայմանագրի գործողության սկզբում: Վարձակալության պայմանագիրն իրավունք է տալիս որոշակի ժամանակահատվածում սահմանելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործման ուղղությունները և ստանալու որոշակիացված ակտիվից բոլոր տնտեսական օգուտները՝ փոխհատուցման դիմաց:

Որոշ վարձակալության պայմանագրեր պարունակում են ինչպես վարձակալության, այնպես էլ ոչ վարձակալության բաղադրիչներ: Խումբը որոշել է իր գրասենյակների վարձակալությունը չառանձնացնել վարձակալության և ոչ վարձակալության բաղադրիչների և փոխարենը հաշվառում է այդ պայմանագրերը որպես մեկ վարձակալության բաղադրիչ:

Վարձակալության ճանաչումը և չափումը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Խումբը իր ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով, որը վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարն է, որը ճշգրտվում է վարձակալության ցանկացած վճարումների համար, որոնք կատարվել են մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ, գումարած կատարված ուղղակի ծախսերը և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման, քանդման կամ վերականգնման ծախսերի գնահատումը՝ հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները:

Խումբը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Խումբը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվն արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան:

Վարձակալության ժամկետը համապատասխանում է յուրաքանչյուր պայմանագրի չեղյալ չհայտարարվող ժամկետին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը ողջամտորեն վստահ է, որ կիրառելու է երկարաձգման կամ դադարեցման հնարավորությունը: Վարձակալության ժամկետը գնահատելու ժամանակ Խումբը հաշվի է առնում այն բոլոր փաստերն ու հանգամանքները, որոնք Խմբի համար վարձակալությունը երկարաձգման հնարավորությունը կիրառելու համար տնտեսական խթան են հանդիսանում, ինչպիսիք են վարձակալված վայրում գտնվող ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը, վայրերի փոխարինման վիճակագրությունը, տեխնոլոգիական փոփոխության հերթականությունը, ծառայությունների մատուցման կենտրոնների շահութաբերությունը, ինչպես նաև վարձակալության պայմանագրերը լուծելու և կնքելու ծախսերը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որոնք դեռ չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին, զեղչվում են՝ օգտագործելով վարձակալության պայմանագրին ներհատուկ տոկոսադրույքով կամ, եթե այդ տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել, Խմբի հավելյալ վարկավորման լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով: Վարձակալական վճարները հիմնականում ներառում են ֆիքսված վճարները և վաղաժամ դադարեցման տուգանքները, եթե Խումբը ողջամտորեն վստահ չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատում վճարումներում:

Վարձակալության գծով պարտավորությունները վերաչափվում են այն ժամանակ, երբ Խումբը փոխում է գնահատականը՝ կապված այն բանի հետ, թե արդյոք կկիրառի, կերկարաձգի, թե կդադարեցնի գնման հնարավորությունը: Օգտագործման իրավունքով ակտիվների հաշվեկշռային արժեքում կատարվում է համապատասխան ճշգրտում կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքով հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվել է գրոյի:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումն արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Խումբը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

4.9 Մաշվող ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվներն արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց

հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի զուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս շահույթում կամ վնասում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ:

4.10 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Խումբը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՄ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Խմբի՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- Ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամտում կամ փոխարժեքային տարբերությունից օգուտում (վնասում), բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որը արտացոլված է այլ ծախսերում:

Ներկայացված ժամանակաշրջաններում Խումբն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ չունի:

Խմբի ֆինանսական ակտիվներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են Ծանոթագրություն 19-ում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Խմբի առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, վարկերը, բանկային ավանդները և դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող)։

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ զեղչման ազդեցությունն աննշան է, զեղչում չի կատարվում:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»: Պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառային տիպի այլ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով, առևտրային դեբիտորական պարտքերը, պայմանագրային ակտիվները, որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն:

Պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Խումբը դիտարկում է ավելի ընդլայնված տեղեկատվություն ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Ապագայամետ գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ («Փուլ 1») և
- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ («Փուլ 2»):

«Փուլ 3»-ն ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ:

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները», մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները» ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

ՖՀՄՍ 9-ի՝ արժեզրկմանը ներկայացվող պահանջների կիրառման մանրամասն վերլուծությունն արտացոլված է Ծանոթագրություն 33.2-ում:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Խմբի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկային վարկերը, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր և ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, և որտեղ կիրառելի է, ճշգրտվում են գործարքի ծախսումների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը ֆինանսական պարտավորությունը չի դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Հետագայում ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, որոնք հետագայում հաշվառվում են իրական արժեքով՝ օգուտը կամ կորուստները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում (բացառությամբ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, որոնք դասակարգվում որպես հեջավորման գործիքներ):

Տոկոսների հետ կապված բոլոր ծախսերը և, եթե առկա են, գործիքի իրական արժեքի փոփոխությունները, որոնք ներկայացվում են շահույթում կամ վնասում, ներառված են ֆինանսական ծախսումների կամ ֆինանսական եկամուտների մեջ:

Ներկայացված ժամանակաշրջաններում Խումբն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ չունի:

Խմբի ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են Ծանոթագրություն 19-ում:

4.11 Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հումքի, կամ նյութի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով միջին կշռված մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք՝ իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

4.12 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Խումբն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

4.13 Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է

ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ո՛չ հաշվապահական շահույթի, ո՛չ էլ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Խումբը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Խումբը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Խումբը մտադիր է զուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

4.14 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և դրամական միջոցները՝ ճանապարհին:

Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Խումբը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

4.15 Սեփական կապիտալ, պահուստներ և շահաբաժիններ

Խմբի կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Բաժնետիրական կապիտալն իրենից ներկայացնում է թողարկված բաժնետոմսերի նոմինալ արժեքը:

Կուտակված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Սեփականատերերի հետ բոլոր գործարքներն առանձին-առանձին գրանցված են սեփական կապիտալում:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Խումբը շահաբաժին վճարելու պարտավորությունը ճանաչում է այն ժամանակ, երբ բաշխումը լիազորված է և բաշխումն այլևս Խմբի հայեցողությամբ չէ: Խմբի կանոնադրության համաձայն՝ բաշխումը լիազորվում է, երբ այն հաստատվում է բաժնետերերի կողմից: Համապատասխան գումարը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

4.16 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,

Երբ աշխատակիցները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Խմբին մատուցում են ծառայություններ, Խումբն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղջված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայությունների դիմաց, ճանաչում է՝

- (ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղջված գումարը, Խումբը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի,
- (բ) որպես ծախս, եթե գումարը չի ներառվել այլ ակտիվի արժեքի մեջ:

Վճարովի բացակայություններ

Վճարովի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են հետևյալ կերպ.

- (ա) կուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքներն ապագա վճարովի բացակայությունների նկատմամբ,
- (բ) չկուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Պարգևավճարներ

Պարգևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, երբ Խումբն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Խումբը վճարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի:

4.17 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում դեկավարության կատարած նշանակալի դատողություններ և գնահատման անորոշություն

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Խմբի դեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

Խումբն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հեռահաղորդակցության սարքավորումների և առնչվող ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետ

Խմբի ղեկավարությունը գնահատել է հեռահաղորդակցության սարքավորումների և առնչվող ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետը մինչև 7 տարի է: Այս գնահատումը հիմնված է Խմբի՝ շահագործվող համակարգի օգտագործումը շարունակելու մտադրությունների վրա:

Գնահատականները կարող են փոխվել տեխնոլոգիական զարգացման, մրցակցության, շուկայում փոփոխվող պայմանների և այլ գործոնների փոփոխությունից և կարող են հանգեցնել օգտակար ծառայության ժամկետի և ամորտիզացիայի ու մաշվածության ծախսերի փոփոխության: Տեխնոլոգիական զարգացումը դժվար է կանխատեսել, և զարգացման ընդհանուր միտումների և արագության՝ ղեկավարության տեսակետը ժամանակի ընթացքում կարող է փոխվել:

Որոշ ակտիվներ և տեխնոլոգիաներ, որոնցում Խումբը տարիներ առաջ ներդրում է կատարել, դեռ օգտագործվում են և նոր տեխնոլոգիաների հիմքն են հանդիսանում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատման հետ կապված կարևոր գնահատումները ներառում, բայց չեն սահմանափակվում լիցենզիաների մնացյալ ժամկետը և տեխնոլոգիական ու շուկայական ակնկալվող զարգացումները: Տեխնոլոգիական, շուկայական, ինչպես նաև տնտեսական միջավայրերում, որտեղ Խումբը ծավալում է իր գործունեությունը, տեղի ունեցող արագ փոփոխությունները կարող են դրդել, որ Խմբի ղեկավարությունը փոփոխի առկա համակարգի հետագա օգտագործման վերաբերյալ իր պլանները:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետը վերանայվում է տարեկան առնվազն մեկ անգամ՝ հաշվի առնելով վերոնշյալ գործոնները և կարևոր այլ տեղեկությունները: Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների փաստացի ծառայության ժամկետը կարող է տարբերվել ղեկավարության կողմից գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետից, ուստի հաշվեկշռային արժեքները նույնպես կարող են տարբերվել:

Վարձակալություններ

Օգտագործման իրավունքով ակտիվների և վարձակալական պարտավորությունների արժեքը հաշվարկվում է վարձակալության ժամկետի ղեկավարության գնահատականների հիման վրա, ինչպես նաև լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքի, որն օգտագործվում է վարձակալական վճարը զեղչելու համար:

Վարձակալության ժամկետը համապատասխանում է յուրաքանչյուր պայմանագրի վարձակալության չեղյալ չհայտարարվող ժամկետին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը ողջամտորեն վստահ է, որ կիրառելու է երկարաձգման հնարավորությունը: Վարձակալության ժամկետը գնահատելու ժամանակ Խումբը հաշվի է առնում այն բոլոր փաստերն ու հանգամանքները, որոնք Խմբի համար վարձակալությունը երկարաձգման հնարավորությունը կիրառելու համար տնտեսական խթան են հանդիսանում, ինչպիսիք են վարձակալված վայրում գտնվող ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը, վայրերի փոխարինման վիճակագրությունը, տեխնոլոգիական փոփոխության հերթականությունը, ծառայությունների մատուցման կենտրոնների շահութաբերությունը, ինչպես նաև վարձակալության պայմանագրերը լուծելու և կնքելու ծախսերը:

Բացի այդ, Խումբը չի կարող հեշտությամբ որոշել վարձակալության պայմանագրին ներհատուկ տոկոսադրույքը, հետևաբար, վարձակալության գծով պարտավորությունները չափելու համար օգտագործում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը (ԼՓՏ): ԼՓՏ-ն այն տոկոսադրույքն է, որը Խումբը պետք է վճարեր նմանատիպ ժամկետով և նմանատիպ գրավով փոխառություն վերցնելու համար, նմանատիպ տնտեսական միջավայրում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի նմանատիպ արժեքով ակտիվ ձեռք բերելու համար: Հետևաբար, ԼՓՏ-ն արտացոլում է այն, ինչ Խումբը «պետք է վճարեր», ինչը պահանջում է գնահատում, երբ առկա չեն դիտարկելի դրույքաչափեր կամ երբ դրանք պետք է ճշգրտվեն՝ արտացոլելու վարձակալության ժամկետներն ու պայմանները: Խումբը գնահատում է ԼՓՏ-ն՝ օգտագործելով դիտարկելի ելակետային տվյալները (օրինակ՝ շուկայական տոկոսադրույքները), երբ առկա է, և պահանջվում է կատարել կոնկրետ կազմակերպության համար որոշակի գնահատումներ:

Այս գործոններում տեղի ունեցած փոփոխությունները կարող են ազդել գնահատված վարձակալության ժամկետի և օգտագործման իրավունքով ակտիվների և վարձակալական պարտավորությունների գրանցված արժեքների վրա:

Ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ

Խումբն օգտագործում է դատողություն՝ գնահատելու ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները: Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են անաչառ և հավանականության միջին կշռված գումարով, դրամի ժամանակային արժեքով և խելամիտ ու հիմնավորված տեղեկությամբ հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ՝ կապված անցյալ իրադարձությունների, ներկա պայմանների և ապագա տնտեսական պայմանների կանխատեսումների հետ: Պահուստի դրույքաչափերը հաշվարկվում են՝ հիմնվելով հաճախորդների տարբեր սեգմենտների խմբավորումներից առաջացած ժամկետանց օրերի վրա, որոնք կորստի նույնատիպ մոդել ունեն (օրինակ՝ ըստ աշխարհագրական դիրքի, ծառայության տեսակի, հաճախորդի տեսակի և վարկանիշի և պարտքային ապահովագրության տեսակների):

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են որպես բոլոր դրամական միջոցների չվճարման հավանականության միջին կշռված ներկա արժեք յուրաքանչյուր ֆինանսական ակտիվի ակնկալվող գործողության ժամկետի ընթացքում: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հիմնականում հաշվարկվում են՝ օգտագործելով վիճակագրական մոդելը, որը հիմնվում է ռիսկային երեք հիմնական պարամետրերի վրա. պարտազանցման հավանականություն, պարտազանցման ժամանակ վնասի և պարտազանցման դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարը:

Սկզբնապես պահուստի մատրիցան հիմնված է Խմբի՝ պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցների վրա: Խումբը ստուգել է պահուստի մատրիցան՝ պատմական պարտքային կորստի փորձառությունն ապագան կանխատեսող տեղեկության հետ ճշգրտելու համար: Այս տեղեկությունը ներառում է մակրոտնտեսական գործոնները (գործազրկության և գնաճի մակարդակը) և ապագա տնտեսական պայմանների կանխատեսումը: Տնտեսական պայմանների կանխատեսման ազդեցությունը ակնկալվող պարտքային կորուստների որոշման վրա աննշան է եղել: Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանում պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցները թարմացվում են և փոփոխությունները վերլուծվում են ապագան կանխատեսող գնահատականներում:

Պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցների, տնտեսական պայմանների կանխատեսման և ակնկալվող պարտքային կորուստների միջև հարաբերակցության գնահատումը նշանակալի է: Ակնկալվող պարտքային կորուստների արժեքը հանգամանքների և կանխատեսվող տնտեսական պայմանների նկատմամբ զգայուն է: Խմբի պատմական պարտքային կորստի փորձառությունը և տնտեսական պայմանների կանխատեսումը կարող են չարտահայտել հաճախորդի՝ ապագայում սպասվող պարտքը չմարելու հավանականությունը: Խմբի առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների վերաբերյալ տեղեկությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 33.2-ում:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Երբ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները, որոնք գրանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, հնարավոր չի լինում չափել ակտիվ շուկաներում գնանշված գների հիման վրա, դրանց իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների կիրառմամբ, այդ թվում զեղչված դրամական հոսքերի մոդելը: Այս մոդելների ելակետային տվյալները վերցվում են դիտարկելի շուկաներից, որտեղ հնարավոր է, իսկ որտեղ հնարավոր չէ, իրական արժեքները սահմանելու համար անհրաժեշտ է դատողությունների որոշակի աստիճան: Դատողությունները ներառում են այնպիսի տվյալների դիտարկումներ, ինչպիսիք են իրացվելիության ռիսկը, պարտքային ռիսկը և անկայունությունը: Այս գործոնների հետ կապված ենթադրությունների փոփոխությունները կարող են ազդել ֆինանսական գործիքների՝ հաշվետվությունում արտացոլված իրական արժեքի վրա: Իրական արժեքի բացահայտումների համար տե՛ս Ծանոթագրություն 34-ը:

4.18 Կլիմային առնչվող հարցեր

Խումբը և նրա հաճախորդները ապագայում կարող են բախվել կլիմայի հետ կապված զգալի ռիսկերի: Այս ռիսկերը ներառում են ֆինանսական կորստի սպառնալիքը և անբարենպաստ ոչ ֆինանսական ազդեցությունները, որոնք ներառում են կլիմայի փոփոխության քաղաքական, տնտեսական և բնապահպանական արձագանքները: Կլիմայական ռիսկերի հիմնական աղբյուրները սահմանվել են որպես ֆիզիկական և անցումային ռիսկեր:

Ֆիզիկական ռիսկերն առաջանում են եղանակային կտրուկ իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են փոթորիկները, ջրհեղեղները և անտառային հրդեհները, ինչպես նաև կլիմայական պայմանների

երկարաժամկետ փոփոխությունները, ինչպիսիք են կայուն բարձր ջերմաստիճանը, ջերմային ալիքները, և երաշտը:

Անցումային ռիսկերը կարող են առաջանալ զրոյական արտանետումներով տնտեսության անցնելու հետևանքով, ինչպիսիք են օրենքների և կանոնակարգերի փոփոխությունները, դատավարությունները, որոնք կապված են չեզոքացման կամ հարմարվելու ճախողման հետ, և որոշակի ապրանքների, արտադրանքների և ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոփոխությունների հետևանքով՝ կապված սպառողների վարքագծի և ներդրողների պահանջարկի փոփոխության հետ:

Այս ռիսկերը ստանում են աճող կարգավորիչ, քաղաքական և հասարակական վերահսկողություն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ միջազգային մակարդակով: Թեև որոշ ֆիզիկական ռիսկեր կարող են կանխատեսելի լինել, կան զգալի անորոշություններ դրանց դրսևորման չափի և ժամանակի վերաբերյալ: Անցումային ռիսկերի առումով անորոշությունը պահպանվում է առաջիկա կարգավորող և քաղաքական փոփոխությունների, սպառողների պահանջարկի և մատակարարման շղթաների փոփոխությունների հետ կապված:

Ենթադրությունները կարող են փոխվել ապագայում՝ ի պատասխան առաջիկա բնապահպանական կանոնակարգերի, ստանձնած նոր պարտավորությունների և սպառողների փոփոխվող պահանջարկի: Չսպասելու դեպքում՝ այս փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ Խմբի ապագա դրամական միջոցների հոսքերի, ֆինանսական արդյունքների և ֆինանսական վիճակի վրա:

5 Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաներկայացում

Հաշվապահական հաշվառման փոփոխությունների և նախորդ տարիներին առնչվող սխալների բացահայտման պատճառով 2024թ. ընթացքում Ընկերությունը որոշել է վերաներկայացնել նախորդ տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները՝ համաձայն ՀՀՄՍ8-ի «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»:

Խումբը կիրառում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները և իրականացնում է նախորդ տարիների սխալների ուղղումը հետընթաց՝ դրանց հայտնաբերումից հետո թողարկման համար հայտարարված ֆինանսական հաշվետվությունների առաջին փաթեթում՝ վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ժամանակաշրջանների համեմատելի այն գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան ամենավաղ ներկայացված ժամանակաշրջանը, այդ դեպքում՝ վերահաշվարկելով ներկայացված ամենավաղ նախորդող ժամանակաշրջանի համար ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները: Ֆինանսական հաշվետվությունները, ներառյալ նախորդ տարիների համադրելի տեղեկատվությունը, ներկայացված են այնպես, կարծես ուղղումը կատարվել է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում առաջացել է դրա կատարման անհրաժեշտությունը: Հետևաբար, յուրաքանչյուր ներկայացված ժամանակաշրջանին վերաբերող ուղղման գումարը վերագրվում է այդ տարվա ֆինանսական տեղեկատվությանը:

Փոփոխություն ռադիոհաճախականության օգտագործման իրավունքի հաշվառման մեջ

Խումբը ստանում է ռադիոհաճախականությունների օգտագործման լիցենզիաներ՝ թույլտվություններ: Կառավարության կողմից տրված այս թույլտվությունները նախատեսված են որոշակի ժամկետով և ստացվում են սկզբնական միանվագ վճարման և լիցենզիայի ժամկետի ընթացքում պարբերական վճարումների դիմաց: Նախկինում Խումբը սկզբնապես վճարված լիցենզիայի վճարը կապիտալացնում էր որպես ոչ նյութական ակտիվ և ամորտիզացնում էր այն գծային մեթոդով, մինչդեռ տարեկան օգտագործման վճարները հաշվառվում էին որպես գործառնական ծախս և ծախսագրվում կատարման ընթացքում: Ընթացիկ տարում Խումբը փոխել է պարբերական վճարների հետ կապված իր հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և որոշել դրանք հաշվառել որպես լիցենզիայի ձեռքբերման արժեքի բաղադրիչ և ճանաչել ապագա տարեկան վճարների ներկա արժեքները որպես ակտիվի սկզբնական արժեքի մաս՝ համապատասխան պարտավորությամբ:

Խումբը հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը կիրառել է հետընթաց և ճշգրտել ոչ նյութական ակտիվների, պարտավորությունների և կուտակված շահույթների սկզբնական մնացորդները յուրաքանչյուր նախորդ ժամանակաշրջանի համար այնպես, ասես հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը միշտ կիրառվել է:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխության արդյունքում Խմբի ոչ նյութական ակտիվները և հետաձգված հարկային ակտիվները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ աճել են համապատասխանաբար 11,359,447 հազար << դրամով և 228,885 հազար << դրամով, պարտավորություններն աճել են 12,631,028 հազար << դրամով, իսկ կուտակված շահույթները նվազել են 1,042,696 հազար << դրամով:

Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատականի ուղղում

Խումբը ձեռք է բերում համակարգչային ծրագրային արտադրանք, որն անհրաժեշտ է հեռահաղորդակցության ցանցի ենթակառուցվածքի շահագործման համար՝ համակարգչային ծրագրային արտադրանքի բաժանորդագրության պայմանագրերի միջոցով: Այս պայմանագրերը սովորաբար տևում են մի քանի տարի: Ձեռք բերված ծրագրային արտադրանքները հասանելի են լինում պայմանագրի ժամկետից հետո, հետևաբար Խումբը նախկինում կապիտալացրել է այդ ծրագրային արտադրանքը որպես ոչ նյութական ակտիվներ և ամորտիզացրել դրանք իրենց գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում՝ համաձայն իր հաշվապահական քաղաքականության:

Սակայն, վերանայելով այդ պայմանագրերի ժամկետներն ու պայմանները, Խումբը սահմանել է, որ նման ծրագրային ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները պետք է սահմանափակվեին բաժանորդագրման պայմանագրերի տևողությամբ: Թեպետ համակարգչային ծրագիրը տեխնիկապես հասանելի է մնում պայմանագրի ժամկետի ավարտից հետո, մատակարարը պայմանագրով պարտավոր է աջակցել և լուծել խնդիրները միայն ծրագրի ամենաարդիական տարբերակի համար: Թարմացումների և մատակարարի աջակցության հասանելիությունը կախված է Խմբի կողմից նոր բաժանորդագրման պայմանագիր կնքելուց: Արդյունքում Խումբը եկել է այն եզրակացության, որ ծրագիրը չի պահպանում տնտեսական արժեքը պայմանագրի ժամկետի ավարտից հետո և, հետևաբար, այդ ակտիվները պետք է ամորտիզացնել պայմանագրային ժամկետի ընթացքում:

Վերոնշյալ փոփոխությունների արդյունքում Խմբի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվները նվազել են 1,468,063 հազար << դրամով, հետաձգված հարկային ակտիվներն աճել են 264,251 հազար << դրամով, իսկ կուտակված շահույթները նվազել են 1,203,812 հազար << դրամով:

Որպես ոչ նյութական ակտիվ կապիտալացված պահպանման ծախսերի ուղղում

Խումբը մատակարարների հետ կնքում է սպասարկման ապահովման պայմանագրեր՝ ապահովելու իր ցանցային ենթակառուցվածքի գործունեության շարունակականությունը: Խումբը նախկինում գրանցել է համապատասխան ծախսումները որպես ոչ նյութական ակտիվներ և ամորտիզացրել՝ համաձայն իր հաշվապահական քաղաքականության: Այնուամենայնիվ, ընթացիկ տարում Խումբը վերանայել է իր մոտեցումը պայմանագրերի շրջանակում ստացված ծառայությունների նկատմամբ և եզրակացրել, որ ձեռք բերված ծառայությունների բնույթը տեխնիկական սպասարկումն է և, որպես այդպիսին, չի համապատասխանում որպես ոչ նյութական ակտիվի կապիտալացման չափանիշներին:

Այս ուղղման արդյունքում Խմբի ոչ նյութական ակտիվները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նվազել են 1,481,015 հազար << դրամով, հետաձգված հարկային ակտիվներն աճել են 266,583 հազար << դրամով, իսկ կուտակված շահույթները նվազել են 1,214,432 հազար << դրամով:

Խմբի ղեկավարությունը համապատասխան ճշգրտումներ է կատարել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, որոնք կիրառվել են հետընթաց՝ հիմնվելով Խմբի որդեգրած քաղաքականության վրա:

Համադրելի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերահաշվարկի մանրամասները հետևյալն են.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն (քաղվածք)

	2023թ.		
	Համաձայն նախորդ հաշվետվության	Վերաներկայացում	Վերաներկայացված մնացորդ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(13,958,928)	(68,868)	(14,027,796)
Ցանցային շահագործման այլ ծախսեր	(6,687,580)	1,783,936	(4,903,644)
Ֆինանսական ծախսեր	(647,127)	(1,779,169)	(2,426,296)
Շահութահարկի գծով ծախս	(3,194,960)	11,539	(3,183,421)
Տարվա շահույթ	11,633,914	(52,562)	11,581,352

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն (քաղվածք)

	31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	Համաձայն նախորդ հաշվետվության	Վերաներկայացում	Վերաներկայացված մնացորդ
Ոչ նյութական ակտիվներ	11,566,102	8,410,369	19,976,471
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	1,603,686	759,720	2,363,406
Կուտակված շահույթ	40,313,845	(3,460,939)	36,852,906
Ռադիոհաճախականությունների օգտագործման վճարների գծով կրեդիտորական պարտքեր	-	12,631,028	12,631,028

	1 հունվարի 2023թ.		
	Համաձայն նախորդ հաշվետվության	Վերաներկայացում	Վերաներկայացված մնացորդ
Ոչ նյութական ակտիվներ	11,871,620	7,895,638	19,767,258
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	2,289,342	748,181	3,037,523
Կուտակված շահույթ	60,489,932	(3,408,378)	57,081,554
Ռադիոհաճախականությունների օգտագործման վճարների գծով կրեդիտորական պարտքեր	-	12,052,197	12,052,197

Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն (քաղվածք)

	2023թ.		
	Համաձայն նախորդ հաշվետվության	Վերաներկայացում	Վերաներկայացված մնացորդ
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	25,615,661	3,637,767	29,253,428
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(23,153,568)	(1,003,331)	(24,156,899)

	2023թ.		
	Համաձայն նախորդ հաշվետվության	Վերաներկա- յացում	Վերաներկա- յացված մնացորդ
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(2,439,662)	(2,919,899)	(5,359,561)

Խումբը նաև դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունից վերադասակարգել է օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդները:

6 Հասույթ պայմանագրերից

Խումբը հասույթ է ստեղծում մի շարք ծառայություններից, այդ թվում՝ շարժական և ֆիքսված կապի ծառայությունների մատուցումից (ինչպիսիք են մուտքի վճարները, ծայնա և տեսազանգերը, կարճ հաղորդագրությունները, հեռահաղորդակցման վճարները, ֆիքսված և շարժական լայնաշերտ կապի վճարները): Հասույթի հավելյալ հոսքերը ներառում են ֆինանսական ծառայություններ, ամպային ծառայություններ և բջջային հեռախոսների և աքսեսուարների վաճառք: Այս ապրանքներն ու ծառայությունները կարող են վաճառվել առանձին կամ փաթեթով:

	2024թ.	2023թ.
Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ		
Բջջային ծառայություններ	51,319,230	50,312,775
Ֆիքսված կապի ծառայություններ	1,458,780	1,171,660
Ապրանքների վաճառքից հասույթ	440,253	531,265
Միջնորդավճարներից հասույթ	3,269,368	1,241,441
Այլ հասույթ	309,634	272,081
	56,797,265	53,529,222

Հասույթի յուրաքանչյուր հոսքի մանրամասն նկարագրությունը և հաշվապահական հաշվառումը ներկայացված է Ծանոթագրություն 4.5-ում:

Հեռահաղորդակցման ծառայություններից պայմանագրային հասույթը ներկայացված է ստորև.

Բջջային կապի ծառայություններ	2024թ.	2023թ.
Տվյալներից հասույթ	28,756,080	27,208,476
Ձայնային հեռաձայնակցումից հասույթ	10,201,689	10,740,449
Փոխկապակցման ծառայություններից հասույթ	4,492,921	4,955,399
Կարճ հաղորդագրություններից հասույթ	4,457,421	3,683,049
Ռոումինգի ծառայություններից հասույթ	1,523,083	1,588,220
Այլ ավելացված արժեքի ծառայություններ	1,038,014	1,190,115
Բաժանորդագրումից հասույթ	826,853	930,132
Այլ հասույթ	23,169	16,935
	51,319,230	50,312,775
Ֆիքսված կապի ծառայություններ		
Ֆիքսված կապի ծառայություններ	1,458,780	1,171,660

Բջջային կապի ծառայություններ	2024թ.	2023թ.
Ընդամենը հեռահաղորդակցման ծառայությունների մատուցումից հասույթ	52,778,010	51,484,435

Հասույթի մեծ մասը ստացվում է կանխավճարային պայմանագրերից:

Միջնորդավճարներից հասույթը ներկայացված է ստորև.

Միջնորդավճարներից հասույթ	2024թ.	2023թ.
Ֆինանսական ծառայություններ	3,122,422	979,338
Կոմունալ վճարումներ	121,817	132,548
Այլ	25,129	129,555
	3,269,368	1,241,441

Խմբի հասույթը ճանաչվել է հետևյալ կերպ.

	2024թ.	2023թ.
Ժամանակի ընթացքում փոխանցվող ծառայություններ	56,357,012	52,997,957
Ժամանակի մեջ ինչ որ պահին փոխանցվող ապրանքներ	440,253	531,265
	56,797,265	53,529,222

Ընթացիկ տարվա հասույթը ներառում է 1,445,315 հազար << դրամ (2023թ.՝ 1,230,011 հազար << դրամ) պայմանագրային պարտավորության մնացորդ, որը ներառված է տարվա սկզբին ստացված կանխավճարներում:

7 Փոխկապակցման և ռոումինգ ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Փոխկապակցման ծախսեր	3,333,796	3,548,039
Ռոումինգի ծախսեր	777,050	912,188
	4,110,846	4,460,227

8 Ցանցի շահագործման այլ ծախսեր

	2024թ.	2023թ. (վերաներկա- յացված)
Բիլինգ համակարգի և ցանցային սարքավորումների սպասարկում	2,389,456	2,352,140
Էլեկտրաէներգիա	1,301,942	1,294,158
Կոնտենտ ծառայություններ	784,020	637,514
Տվյալների փոխանցման գծով ծախսեր	287,414	240,942
Հաղորդակցման գծերի և տարածքների վարձակալություն	287,281	269,700
Ռադիոհաճախականության օգտագործման այլ վճարներ	95,636	96,544
Այլ	13,564	12,646
	5,159,313	4,903,644

9 Այլ գործառնական ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Միջնորդավճարներ	790,808	947,889
Բանկային ծախսեր և արտարժույթի փոխարկումներ*	1,513,501	569,472
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	564,319	572,152
Մարքեթինգային և գովազդի ծախսեր	490,182	545,623
Հարկային ծախսեր և պետական տուրքեր	282,059	222,234
Գործուղման և դասընթացների գծով ծախսեր	221,231	153,262
Նվիրատվություններ և հովանավորչություն	113,000	220,230
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում	334,956	66,452
Անվտանգություն	121,785	190,986
Ապրանքանիշերի ռոյալթիների վճար	117,179	207,123
Աուդիտ և խորհրդակցություն	111,597	46,554
Այլ ծախսեր	1,016,047	887,132
	5,676,664	4,629,109

* Բանկային ծախսերը և արտարժույթի փոխարկումները ներառում են Դուստր ընկերության ծախսը՝ 1,428,005 հազար << դրամի չափով (2023թ.՝ 293,650 հազար << դրամ):

10 Ֆինանսական եկամուտ

	2024թ.	2023թ.
Տրամադրված փոխառություններից տոկոսային եկամուտ	1,012,276	714,437
Բանկային ավանդներից տոկոսային եկամուտ	43,593	-
Դրամական միջոցներից և դրանց համարժեքներից տոկոսային եկամուտ	234,080	186,591
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտ	1,289,949	901,028

11 Ֆինանսական ծախս

	2024թ.	2023թ. (վերաներկայացված)
Տոկոսային ծախսեր բանկային վարկերից	808,701	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններից տոկոսային ծախսեր	495,408	647,127
Ռադիոհաճախականությունների գծով կրեդիտորական պարտքի զեղչի հակադարձում	1,682,792	1,779,169
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտ	2,986,901	2,426,296

12 Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ

	2024թ.	2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,628,581	178,133
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	(253,026)	(48,525)
Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ	1,375,555	129,608

13 Շահութահարկի գծով ծախս

	2024թ.	2023թ. (վերաներկա- յացված)
Ընթացիկ հարկ	3,079,272	2,440,171
Ընթացիկ տարում ճանաչված նախորդ տարվա ընթացիկ հարկին վերաբերող ճշգրտումներ	(521,531)	69,133
Հետաձգված հարկ	111,285	674,117
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	2,669,026	3,183,421

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2023թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՄ- ների)	17,600,876		14,764,773	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2023թ.՝ 18%)	3,168,158	18.0	2,657,659	18.0
(Չհարկվող եկամուտ) չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	18,911	0.1	268,805	1.8
Տրանսֆերային գնագոյացման ազդեցությունը	3,488	-	217,536	1.5
Կուտակված հարկային վնասի օգտագործում	-	-	(29,712)	(0.2)
Ընթացիկ տարում ճանաչված նախորդ տարվա ընթացիկ հարկին վերաբերող ճշգրտումներ	(521,531)	(3.0)	69,133	0.5
Շահութահարկի գծով ծախս	2,669,026	15.1	3,183,421	21.6

14 Հիմնական միջոցներ

	Հող, շենքեր, շինություններ և վարձակալ- ված հիմնական միջոցների վրա կապիտա- լացված ծախսումներ	Ցանցային և կայանների սարքավոր- ումներ	Տրանսպոր- տային օբյեկտներ և կառուցվածք- ներ	Գրասենյա- կային սարքավոր- ումներ, տրանսպոր- տային միջոցներ և արտադրա- տնտեսական գույք	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	4,040,505	130,768,428	21,528,517	5,250,807	161,588,257
Ավելացում	98,106	3,789,664	389,960	288,783	4,566,513
Օտարում	(16,097)	(3,385,225)	(424,187)	(178,054)	(4,003,563)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,122,514	131,172,867	21,494,290	5,361,536	162,151,207
Ավելացում	69,606	2,539,076	521,484	246,549	3,376,715
Օտարում	(46,965)	(2,097,368)	(70,115)	(203,305)	(2,417,753)
Փոխանցված ոչ նյութական ակտիվներին	-	(989,914)	-	-	(989,914)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,145,155	130,624,661	21,945,659	5,404,780	162,120,255
Կուրսաված մաշվածություն և արժեզրկում					
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,074,100	113,948,779	13,631,954	4,372,195	135,027,028
Մաշվածություն	74,923	4,343,785	1,046,118	324,182	5,789,008
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	(16,096)	(3,359,093)	(4,049)	(175,641)	(3,554,879)
Արժեզրկում	3,253	265,184	7,270	18,320	294,027
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,136,180	115,198,655	14,681,293	4,539,056	137,555,184
Մաշվածություն	83,711	4,374,478	995,316	313,173	5,766,678
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	46,118	3,147	2,041	51,306
Արժեզրկում	(46,633)	(2,093,665)	(68,636)	(202,740)	(2,411,674)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,173,258	117,525,586	15,611,120	4,651,530	140,961,494
Հաշվեկշռային արժեք					
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	986,334	15,974,212	6,812,997	822,480	24,596,023
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	971,897	13,099,075	6,334,539	753,250	21,158,761

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջովին մաշված հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը կազմել է 83,816,174 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 84,818,888 հազար դրամ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ժամանակավորապես չջահագործվող հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 1,380,837 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,080,468 հազար դրամ):

15 Ոչ նյութական ակտիվներ

	Բիլինգային և այլ ծրագրեր	Իրավունքներ և լիցեն- զիաներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,940,425	31,763,718	35,704,143
Ավելացում	469,863	6,041,722	6,511,585
Օտարում	(215,525)	(4,225,862)	(4,441,387)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,194,763	33,579,578	37,774,341
Ավելացում	295,196	3,201,178	3,496,374
Օտարում	(334,622)	(2,694,704)	(3,029,326)
Փոխանցված հիմնական միջոցներից	-	989,914	989,914
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,155,337	35,075,966	39,231,303
Կուրսաված ամորտիզացիա և արժեզրկում			
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,543,840	13,393,045	15,936,885
Ամորտիզացիայի ծախս	600,535	5,699,817	6,300,352
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	(215,525)	(4,223,842)	(4,439,367)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,928,850	14,869,020	17,797,870
Ամորտիզացիայի ծախս	499,504	6,169,268	6,668,772
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	(323,731)	(2,617,937)	(2,941,668)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,104,623	18,420,351	21,524,974
Հաշվեկշռային արժեք			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,265,913	18,710,558	19,976,471
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,050,714	16,655,615	17,706,329

Խումբն ունի հեռահաղորդակցության ծառայությունների մատուցման համար ռադիոհաճախականությունների օգտագործման լիցենզիաներ (թույլտվություններ): Այս թույլտվությունները տրվում են Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից և Խմբին բջջային ծառայություններ առաջարկելու հնարավորություն են տալիս: Խումբը տարեկան վճարում է ռադիոհաճախականության օգտագործման համար, և այդ վճարները ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվ ներկա արժեքով: Ռադիոհաճախականությունների օգտագործման թույլտվությունների հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 9,480,136 հազար ՀՀ դրամ (31 դեկտեմբերի 2023թ.՝ 11,359,448 հազար ՀՀ դրամ): Ռադիոհաճախականությունների օգտագործման ապագա վճարների գծով հարակից պարտավորությունները ներկայացված են «Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերում»՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Խումբը կապիտալ ծախսում է կատարում իր ցանցի որակը բարձրացնելու և ցանցի շահագործման և հարակից ծրագրերի լիցենզիաներ ձեռք բերելու համար, որոնք կարևոր են ցանցային ենթակառուցվածքի շարունակական շահագործման և ընդլայնման համար: Հաշվետու ժամանակաշրջանում նյութական

ձեռքբերումները ներառում են առաջնային ցանցային մատակարարներ Հուլիս և Էրիքսոն
ընկերություններից 1,243,832 հազար << դրամի (2023թ.՝ 1,327,773 հազար << դրամ) գնումներ:

16 Վարձակալություն

16.1 Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

	Օպտիկաման- րաթելային գծեր	Ցանցային սարքավո- րումների տեղադրման տեղակայանքներ	Սպասարկման կենտրոններ	Վարչական շենքեր և պահեստներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,555,272	7,596,243	2,398,430	259,284	11,809,229
Ավելացում և վերաչափում	93,371	1,315,842	335,215	448,746	2,193,174
Դադարեցում և փոփոխություններ	(883,012)	(1,138,465)	(491,221)	(471,049)	(2,983,747)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	765,631	7,773,620	2,242,424	236,981	11,018,656
Ավելացում և վերաչափում	579,188	1,727,362	449,947	6,681	2,763,178
Դադարեցում և փոփոխություններ	(502,709)	(3,705,699)	(1,145,352)	(12,494)	(5,366,254)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	842,110	5,795,283	1,547,019	231,168	8,415,580
Կուտակված մաշվածություն					
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,214,612	4,417,800	1,621,989	231,707	7,486,108
Ամորտիզացիա	145,018	1,078,622	370,476	56,878	1,650,994
Դադարեցման և փոփոխությունների հետևանքով դուրսգրում	(740,184)	(891,469)	(479,112)	(271,465)	(2,382,230)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	619,446	4,604,953	1,513,353	17,120	6,754,872
Ամորտիզացիա	285,232	1,071,258	384,568	51,833	1,792,891
Դադարեցման և փոփոխությունների հետևանքով դուրսգրում	(488,981)	(3,145,872)	(1,075,174)	(12,496)	(4,722,523)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	415,697	2,530,339	822,747	56,457	3,825,240
Հաշվեկշռային արժեք					
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	146,185	3,168,667	729,071	219,861	4,263,784
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	426,413	3,264,944	724,272	174,711	4,590,340

16.2 Վարձակալության գծով պարտավորություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Նվազագույն վարձակալական վճարներ, ներառյալ՝		
Մինչև 1 տարի	2,323,974	2,071,908
1 տարուց մինչև 5 տարի	4,014,861	4,392,928
5 տարուց ավելի	1,292,992	1,600,028
	7,631,827	8,064,864
Հանած՝ տոկոսը ներկայացնող գումար		
	2,226,361	2,578,156
Նվազագույն վարձակալական վճարների ներկա արժեք, ներառյալ՝		
Մինչև 1 տարի	1,748,032	1,471,190
1 տարուց մինչև 5 տարի	3,030,128	3,271,005
5 տարուց ավելի	627,306	744,513
Զուտ ներկա արժեք	5,405,466	5,486,708
Ներառյալ՝		
Ընթացիկ	1,748,032	1,471,190
Ոչ ընթացիկ	3,657,434	4,015,518

Խմբի՝ իր վարձակալական պարտավորությունները գեղջելու համար կիրառած միջին կշռված փոխառության տոկոսադրույքը եղել է 14%:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարում վարձակալական պարտավորությունների գծով հաշվարկված տոկոսի ծախսը կազմել է 495,408 հազար << դրամ (2023թ.՝ 647,127 հազար << դրամ) և ներառվել է «ֆինանսական ծախսերի» մեջ:

Վարձակալության գծով վճարներ, որոնք չեն ճանաչվում որպես պարտավորություն

Խումբն ընտրել է փոփոխուն վարձավճարների հաշվառման համար չճանաչել վարձակալության գծով պարտավորություն: Նման վարձակալությունների համար կատարված վճարները ծախսագրվում են գծային հիմունքով: Այդպիսի վճարների գծով ծախսը 2024-ին 287,281 հազար << դրամ է (2023թ.՝ 269,700 հազար << դրամ):

17 Ներդրումներ համատեղ ձեռնարկումներում

Հաշվետու տարվա ընթացքում Խումբը մասնակցել է «Եսեմ» ՓԲԸ-ի՝ հայկական ազգային թվային նույնականացման հարթակի հիմնադրմանը, որը հետագայում վերանվանվեց «imID» ՓԲԸ-ի: Հարթակը մշակված է եվրոպական eIDAS 2.0 կանոնակարգին համապատասխան՝ նպատակ ունենալով ապահովելու առցանց ծառայությունների անվտանգ և հուսալի թվային վավերացում:

Այս նախաձեռնությունը Հայաստանի կառավարության, 10 առևտրային բանկերի և երկու տեղական հեռահաղորդակցության ընկերությունների, այդ թվում՝ «Վիվա Արմենիա» ՓԲԸ-ի համատեղ ջանքերն էր: Կազմակերպությունը հիմնադրված է և գործում է Հայաստանում՝ << օրենսդրության համաձայն:

Հիմնադիր 12 մասնակիցներից յուրաքանչյուրը կատարել է 200,000 հազար << դրամի չափով կապիտալ ներդրում՝ հարթակի զարգացմանն աջակցելու համար: Արդյունքում Ընկերությունը մյուս մասնակիցների կողքին «imlD» ՓԲԸ-ում հավասար մասնակցություն (1/12) ունի:

18 Տրամադրված փոխառություններ

2024թ. մարտի 1-ին Ընկերությունն իր մայր ընկերության՝ «Ֆեդիլը Գրուպ Լիմիթեդի» հետ 85,000,000 ԱՄՆ դոլար առավելագույն մայր գումարով վերականգնվող վարկային գծի պայմանագիր է կնքել: Վարկն ունի տարեկան 8.5% տոկոսադրույք և ենթակա է մարման 2029թ. մարտի 1-ին:

Փոխառությունից ֆինանսական եկամուտը ճանաչվում է հաշվեգրման սկզբունքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը 7.5% է:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փոխառության մնացորդը եղել է 26,601,078 հազար << դրամ, ինչը ներառում է 177,800 հազար << դրամի հաշվեգրված ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Հետագայում, Ընկերության և «Ֆեդիլը Գրուպ Լիմիթեդ»-ի միջև 2025թ. մարտի 10-ի հայտարարության համաձայն, կողմերը համաձայնել են մասնակիորեն մարել վարկը՝ այն հաշվանցելով 2025թ. հայտարարված շահաբաժինների հետ՝ ներառյալ համապատասխան հարկերը, որոնք կազմում են 8,000,000 հազար << դրամ:

Պարտքային ռիսկի բացահայտումը ներկայացված է Ծանոթագրություն 33.2-ում:

19 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

19.1 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են Ծանոթագրություն 4.10-ում: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Տրամադրված փոխառություններ	26,601,078	20,895,006
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	3,781,012	2,846,347
Բանկային ավանդներ	3,525,618	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,304,157	8,319,869
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ	846,404	812,800
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	40,058,269	32,874,022

Ֆինանսական պարտավորություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	5,405,466	5,486,708
Բանկային փոխառություններ	17,627,480	-

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Վճարվելիք շահաբաժիններ	-	21,669,500
Պայմանագրային պարտավորություններ	204,307	284,124
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	15,092,011	17,306,591
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	38,329,264	44,746,923

Յուրաքանչյուր ֆինանսական գործիք մանրամասն ներկայացված է համապատասխան ծանոթագրությունում:

Ֆինանսական գործիքների ռիսկային վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 33-ում:

Գործիքների իրական արժեքի չափումները բացահայտված են Ծանոթագրություն 34-ում:

20 Հետաձգված հարկային ակտիվներ

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	2023թ. (վերաներկա- յացված)
Տարեսկզբի մնացորդ	2,363,406	3,037,523
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախս	(111,285)	(674,117)
Տարեվերջի մնացորդ	2,252,121	2,363,406

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

	1 հունվարի 2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	946,207	(237,282)	708,925
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	953,056	(6,805)	946,251
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,571,921	(161,833)	2,410,088
Պաշարներ	120,869	721	121,590
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	39,819	(3,813)	36,006
Տրամադրված փոխառություններ	-	59,199	59,199
	4,631,872	(349,813)	4,282,059
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	767,481	58,780	826,261
Ոչ նյութական ակտիվներ	1,500,985	(297,308)	1,203,677
	2,268,466	(238,528)	2,029,938
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ	2,363,406	(111,285)	2,252,121

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

	1 հունվարի 2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հեղաձգված հարկային ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	1,327,993	(381,786)	946,207
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	973,302	(20,246)	953,056
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,570,100	1,821	2,571,921
Պաշարներ	114,366	6,503	120,869
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	132,241	(92,422)	39,819
Փոխանցվող հարկային վնասներ	29,712	(29,712)	-
	5,147,714	(515,842)	4,631,872
Հեղաձգված հարկային պարտավորություններ			
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	778,162	(10,681)	767,481
Ոչ նյութական ակտիվներ	1,302,317	198,668	1,500,985
	2,080,479	187,987	2,268,466
Հետաձգված հարկային ակտիվների գնահատում	(29,712)	29,712	-
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ	3,037,523	(674,117)	2,363,406

21 Պաշարներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Պահեստամասեր	233,662	247,964
Հետվճարային և կանխավճարային քարտեր	70,742	102,884
Բջջային հեռախոսներ և աքսեսուարներ	86,789	57,727
Այլ պաշարներ	92,292	98,088
Ընդամենը պաշարներ	483,485	506,663

22 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ֆինանսական ակտիվներ		
Դեբիտորական պարտքեր շարժական կապի ծառայություններից	1,973,158	1,860,866
Դեբիտորական պարտքեր փոխկապակցման ծառայություններից	452,848	489,436
Դեբիտորական պարտքեր ոռոմինգ ծառայություններից	334,841	71,839

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Դեբիտորական պարտքեր դրամական փոխանցումների ծառայություններից	899,471	254,147
Դեբիտորական պարտքեր միջնորդներից հավաքագրված կանխիկ դիմաց	178,885	197,362
Դեբիտորական պարտքեր դիլերներից	50,215	94,732
Դեբիտորական պարտքեր բջջային հեռախոսների վաճառքից	41,694	56,705
Այլ դեբիտորական պարտքեր	22,813	20,913
Ակնկալվող պարտքային կորուստների համար պահուստ	(172,913)	(199,653)
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	3,781,012	2,846,347

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Ապրանքների և ծառայությունների ձեռքբերման համար ընթացիկ կանխավճարներ	221,743	348,887
Կանխավճարված հարկեր	20,795	12,171
Այլ	296,863	302,373
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	539,401	663,431

Ընդամենը առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4,320,413	3,509,778
---	------------------	------------------

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ծառայությունների վաճառքից առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է 19 օր (2023թ.՝ 18 օր): Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կորստի գծով պահուստի մնացորդը համադրվում է տարեսկզբի մնացորդի հետ հետևյալ կերպ.

	2024թ.	2023թ.
Կորուստների գծով պահուստը հունվարի 1-ի դրությամբ	199,653	720,190
Տարվա ընթացքում պահուստի աճ	304,411	66,452
Տարվա ընթացքում դուրսգրված	(331,151)	(586,989)
Կորուստների գծով պահուստը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	172,913	199,653

Ծանոթագրություն 33.2-ում ներկայացված են պարտքային ռիսկի և ակնկալվող պարտքային կորուստների վերլուծության վերաբերյալ բացահայտումները:

Տե՛ս Ծանոթագրություն 33.1՝ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի արժույթների բացահայտման համար:

23 Բանկային ավանդներ

Տարվա ընթացքում Խումբը մի քանի ավանդ է ներդրել տեղական բանկերում, որոնց ընդհանուր մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3,525,618 հազար << դրամ է:

Խումբը մի քանի ավանդ ունի «ԱՄԻՕ Բանկում», որոնք տեղակայված են 2024թ. օգոստոսին՝ ընդամենը 2,934,544 << դրամ (7,400,000 ԱՄՆ դոլար), տարեկան 3%-ից 3.5% տոկոսադրույքներով և 331,112 հազար << դրամ (800,000 եվրո), 1.3% տոկոսադրույքով, բոլորի մարման ժամկետը 2025թ. փետրվարն է:

Ընկերությունը «Ինկեկորբանկում» ունի 218,108 հազար << դրամի (550,000 ԱՄՆ դոլար) ավանդ, որը ներդրել է 2024թ. օգոստոսի 16-ին և որի մարման ժամկետը 2025թ. օգոստոսի 16-ն է, իսկ տարեկան տոկոսադրույքը՝ 2.25%:

24 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ և օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ

Ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ և օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ կարող են համադրվել ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության հոդվածների հետ հետևյալ կերպ.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկային հաշիվներ	5,002,217	8,164,437
Կանխիկ միջոցներ	47,227	23,874
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	254,713	131,558
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ՝ ներկայացված դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում	5,304,157	8,319,869
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ	846,404	812,800
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ և օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում	6,150,561	9,132,669

Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվներում պահվող մնացորդները ներկայացնում են դուստր ընկերության կողմից վարած հատուկ նախատեսված բանկային հաշիվները: Միշտ պահանջվում է, որ այս հաշիվներում մնացորդը լինի նախորդ օրվա ընդհանուր հավաքագրումներից ոչ պակաս: Այս միջոցները օգտագործման առումով սահմանափակ են և կարող են օգտագործվել միայն հավաքագրման ծառայությունների հետ կապված վճարային պարտավորությունների կատարման նպատակով:

Տե՛ս Ծանոթագրություն 33.1՝ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների արժույթների բացահայտման համար:

25 Սեփական կապիտալ

25.1 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետոմսերի քանակը, եթե այլ բան նշված չէ

	Սովորական բաժնետոմսեր 2024թ.	Սովորական բաժնետոմսեր 2023թ.
Հայտարարված բաժնետոմսեր		
Սովորական բաժնետոմսերի քանակը, յուրաքանչյուրը՝ 1,000 դրամ	550,000	550,000

Խումբն ունի սովորական բաժնետոմսերի մեկ դաս, որը հաստատուն եկամտի նկատմամբ իրավունք չունի:

25.2 Շահաբաժիններ

2024թ. փետրվարին 6,000,000 հազար << դրամի շահաբաժինները վճարվել են սովորական բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերին:

2024թ. հունվարին, համաձայն Խմբի նախկին բաժնետեր «Արամայո Ինվեսթմենթս Լիմիթեդ»-ի որոշման, 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 21,669,500 հազար դրամի շահաբաժինների մնացորդը հաշվանցվել է «Մոբայլ Տելեսիսթեմս» ՀԲԸ-ին (նախկին մայր ընկերություն) տրված փոխառության մնացորդից:

Ինչպես նկարագրված է Ծանոթագրություն 36-ում, 2025թ. փետրվարի 27-ին «Վիվա Արմենիա» ՓԲԸ-ի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը որոշել է բաշխել 10,000,000 հազար << դրամի շահաբաժին:

25.3 Պահուստային կապիտալ

Համաձայն «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի և Ընկերության կանոնադրության՝ Ընկերությունը պարտավոր է կուտակված շահույթից փոխանցումների միջոցով ստեղծել չբաշխվող պահուստ՝ թողարկված բաժնետիրական կապիտալի առավելագույնը 15%-ի չափով: Այս պահուստի նպատակն է ծածկել ապագա հնարավոր վնասները:

26 Բանկային վարկեր

Հաշվետու տարվա ընթացքում Խումբը մի քանի վարկ է վերցրել հայկական բանկերից: Վարկերը վերցվել են կապիտալ ներդրում կատարելու, շրջանառու միջոցների համալրման, վարկավորման և այլ պարտավորությունների մարման նպատակով:

Վարկային պայմանագրերի մանրամասները հետևյալն են:

2024թ. մայիսի 20-ին և 2024թ. մայիսի 29-ին Խումբը «Ամերիա Բանկ» ՓԲԸ-ի հետ համապատասխանաբար 20,000,000 ԱՄՆ դոլարի և 5,000,000 ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր է կնքել: Երկու վարկն էլ ունեն տարեկան 8.75% տոկոսադրույք և մարման ենթակա են համապատասխանաբար 2027թ. մայիսի 20-ին և 2027թ. մայիսի 27-ին: Պայմանագրերը ներառում են սահմանափակող դրույթներ, որոնց համաձայն Բանկն իրեն իրավունք է վերապահում դադարեցնելու վարկերը որոշակի կոնկրետ իրադարձությունների դեպքում: Սույն հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ Խումբը լիովին պահպանում է բոլոր ժամկետները, պայմանները և դրույթները, որոնք ամրագրված են վարկային պայմանագրերում:

2024թ. մայիսի 29-ին Խումբը «ԱՄԻՕ Բանկ» ՓԲԸ-ից 12,000,000 ԱՄՆ դոլարի մայր գումարով վարկ է ստացել, որի տարեկան տոկոսադրույքը 8.175% է, իսկ մարման ժամկետը՝ 2031թ. մայիսի 20-ը:

2024թ. հոկտեմբերի 28-ին Խումբը պարտքային նոր պայմանագիր է կնքել «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի հետ՝ 2,700,000 ԱՄՆ դոլարի չափով: Վարկն ունի տարեկան 8.25% տոկոսադրույք և ենթակա է մարման 2027թ. հոկտեմբերի 28-ին:

2024թ. սեպտեմբերի 4-ին Խումբը 5,000,000 ԱՄՆ դոլարի վարկ է վերցրել «Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ից: Վարկն ունի տարեկան 8.25% տոկոսադրույք և ենթակա է մարման 2029թ. սեպտեմբերի 4-ին:

Բոլոր վարկերը երաշխավորված են Խմբի մայր ընկերության՝ «Ֆեդիլթի Գրուպ Լիմիթիդ»-ի երաշխիքով, որը գրավադրում է իր բոլոր բանկային հաշիվները, դրամական միջոցները ֆինանսական հաստատություններում՝ որպես վարկերի գրավադրում:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չօգտագործված փոխառու միջոցներ չունի:

Խմբի արտարժույթային ռիսկերի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 33.1-ում:

27 Պայմանագրային պարտավորություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Շարժական կապի ծառայությունների կանխավճարներ	1,027,038	921,304
Ռոումինգի դեպոզիտներ	33,645	44,500
Ստացված այլ կանխավճարներ	483,000	524,011
Ընդամենը պայմանագրային պարտավորություններ	1,543,683	1,489,815

Պայմանագրային պարտավորությունները ներկայացնում են հաճախորդների կողմից համաձայնագրված այն գումարները, որոնք արվել են նախքան պայմանագրով խոստացված ապրանքների ու ծառայությունների ստացումը:

Տարվա սկզբին պայմանագրային պարտավորություններում ներառված հասույթը կազմել է 1,445,315 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 1,230,011 հազար << դրամ):

2025թ. ընթացքում 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պայմանագրային պարտավորությունների ողջ գումարը հումքն ակնկալում է ճանաչել որպես հասույթ:

28 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ոչ ընթացիկ առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր		
Ռադիոհաճախականությունների օգտագործման վճարների գծով կրեդիտորական պարտքերի վճարներ	9,689,528	11,322,807

Ընթացիկ առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,622,616	1,538,153
Ռադիոհաճախականությունների օգտագործման վճարների գծով կրեդիտորական պարտքերի վճարներ	1,508,242	2,110,939
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	2,051,187	1,503,860
Պարտավորություններ պետական բյուջեին	135,600	2,665,529
Հեռահաղորդակցման սարքավորումների և ծրագրերի ձեռքբերման համար կրեդիտորական պարտքեր	55,422	247,458
Այլ կրեդիտորական պարտքեր և հաշվեգրումներ	165,016	583,374
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	5,538,083	8,649,313
Ընդամենը առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	15,227,611	19,972,120

Կրեդիտորական պարտքերը աշխատակիցներին ներառում են չօգտագործված արձակուրդային օրերի գծով պարտավորությունները և կուտակված հավելավճարները:

Խումբն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

Խմբի արտարժույթային ռիսկի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 33.1-ում:

29 Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների համադրում

Խմբի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

	Շահաբա- ժիններ	Բանկային վարկեր	Վարձակա- լության գծով պարտավո- րություններ	Ռադիոհաճախակա նությունների օգտագործման գծով պարտավորություն- ներ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	5,574,959	12,772,570	18,347,529
Դրամային հոսքերից					
Մարումներ	-	-	(2,439,662)	(2,919,899)	(5,359,561)
Ոչ դրամային հոսքերից					
Հայտարարված շահաբաժիններ	31,810,000	-	-	-	31,810,000
Շահութահարկի հաշվեգրում	(1,590,500)	-	-	-	(1,590,500)
Տրամադրված փոխառություններով հաշվանցված	(8,550,000)	-	-	-	(8,550,000)
Տոկոսների հաշվեգրում	-	-	647,127	1,779,169	2,426,296
Ավելացումներ և վերաչափումներ	-	-	2,306,331	1,801,906	4,108,237
Դադարեցումներ և փոփոխություններ	-	-	(600,429)	-	(600,429)
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	-	-	(1,618)	-	(1,618)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,669,500	-	5,486,708	13,433,746	40,589,954
Դրամային հոսքերից					
Ստացված գումար	185,182	17,350,976	-	-	17,536,158
Մարումներ	(5,700,000)	(186,610)	(2,687,172)	(3,918,768)	(12,492,550)
Շահութահարկի հաշվեգրում	(1,890,500)	-	-	-	(1,890,500)
Վճարված տոկոսներ	-	(717,648)	-	-	(717,648)
Ոչ դրամային հոսքերից					
Հայտարարված շահաբաժիններ	6,000,000	-	-	-	6,000,000
Կրեդիտորական պարտքերից վերադասակարգված պետական բյուջեին	1,590,500	-	-	-	1,590,500

	Շահաբա- ժիններ	Բանկային վարկեր	Վարձակա- յության գծով պարտավո- րություններ	Ռադիոհաճախակա նությունների օգտագործման գծով պարտավորություն- ներ	Ընդամենը
Փոխառություններով հաշվանցված (Ծանոթ. 25.2)	(21,854,682)	-	-	-	(21,854,682)
Տոկոսի հաշվեգրում	-	808,701	495,408	1,682,792	2,986,901
Ավելացումներ և վերաչափումներ	-	-	2,763,178	-	2,763,178
Դադարեցումներ և փոփոխություններ	-	-	(643,731)	-	(643,731)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)	-	372,061	(8,925)	-	363,136
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	17,627,480	5,405,466	11,197,770	34,230,716

30 Կապակցված կողմեր

Խմբի կապակցված կողմերը ներառում են մայր ընկերությունը, ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերությունները, հիմնական ղեկավար անձնակազմը և այլն, ինչպես նկարագրված է ստորև:

30.1 Վերահսկողություն

Խումբը վերահսկվում է «Ֆեդիլթի Գրուպ Լիմիթիդ»-ի կողմից, որին պատկանում է Խմբի բաժնետոմսերի 80%-ը: Խմբի գլխավոր մայր ընկերությունն է «Նոֆալ Գոլդինգ» ՍՊԸ-ն, որն ունի 75% սեփականության բաժնեմաս: «Նոֆալ Գոլդինգ» ՍՊԸ-ն գործում է Նիկոսիայում՝ Կիպրոսում և գրանցված է 4-6 Ռոմանու, «Իվիսկոս» շենք, բնակարան (գրասենյակ) 111, Ագիոս Անտոնիոս 1070 հասցեում, գրանցման համար՝ HE 433417: Խմբի գլխավոր շահառուներն են պրն. Չժե Ժանը և պրն. Կոնստանտին Սոկոլովը՝ համապատասխանաբար 75%-ով և 25%-ով:

Մինչև 2024թ. հունվարի 23-ը Խումբը վերահսկվում էր «Արամայո Ինվեսթմենթս Լիմիթեդ»-ի կողմից, որին պատկանում էր Ընկերության բաժնետոմսերի 100%-ը: Այդ ընթացքում Խմբի գլխավոր մայր ընկերությունն էր «Սիստեմա» բաժնետիրական ֆինանսական կորպորացիան, ռուսական կազմակերպություն, որի գլխամասը գտնվում է ք. Մոսկվա 125 009, փ. Մոխովայա 13 հասցեում:

2024թ. հունվարին Խումբը հայտարարեց իր բաժնետիրոջ փոփոխության մասին: Նոր բաժնետերեր «Ֆեդիլթի Գրուպ Լիմիթիդ»-ն է՝ Կիպրոսում գտնվող ընկերություն, որը գրանցված է Նիկոսիայի առևտրական ռեգիստրում HE 433524 համարի ներքո: Գործարքը պաշտոնապես գրանցվել է Հայաստանի կենտրոնական ղեկավարության կողմից 2024թ. հունվարի 23-ին:

Հաշվի առնելով Հայաստանի համար Ընկերության ռազմավարական նշանակությունը՝ «Ֆեդիլթի Գրուպ Լիմիթիդ»-ը «Վիվա Արմենիա» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի 20%-ը փոխանցել է Հայաստանի Հանրապետությանը, որը ներկայացնում է ՀՀ վարչապետի աշխատակազմը: Գործարքը պատշաճ կերպով գրանցվել է 2024թ. մարտի 25-ին:

30.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Խմբի և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

2024թ. հունվարի 1-ից մինչև հունվարի 23-ն ընկած ժամանակաշրջանի արդյունքները արտացոլում են համբի նախկին բաժնետերերի և ընկերությունների հետ ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող գործարքները մինչև 2024թ. հունվարի 24-ին սեփականության իրավունքի փոփոխությունը:

Գործարքներ

	2024թ. հունվարի 24-ից դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակաշրջան	2024թ. հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 23-ն ընկած ժամանակաշրջան	2023թ.
Մայր ընկերություն			
Ծառայությունների մատուցում և ապրանքների վաճառք	-	168,849	2,886,780
Ապրանքների և ծառայությունների ձեռքբերում	-	212,232	3,441,393
Փոխառությունների տրամադրում	25,218,941	-	11,970,929
Փոխառությունների մարում	-	279,592	-
Տոկոսային ծախսի հաշվեգրում	1,135,041	28,316	714,408
Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ			
Ապրանքների և ծառայությունների ձեռքբերում	-	21,447	266,564
Ծառայությունների մատուցում և ապրանքների վաճառք	-	45	-

Մնացորդներ

	2024թ.	2023թ.
Մայր ընկերություն		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	754,132
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	645,145
Տրամադրված փոխառություններ	26,601,078	20,895,006

Հաշվետու տարվա ընթացքում «Վիվա Արմենիա» ՓԲԸ-ի բոլոր բանկային վարկերի համար երաշխիքներ է տրամադրել մայր ընկերությունը՝ «Ֆեդիլքո Գրուպ Լիմիթիդ»-ը:

30.3 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Վիվա Արմենիա» ՓԲԸ-ի ղեկավարությունը և նրանց անմիջական ազգականները համբի կանոնադրական կապիտալում որևէ մասնակցություն չունեն:

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվության «Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում: Հաշվեգրված աշխատավարձի և պարգևատրումների մնացորդը ներառված է «Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերում»:

	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	1,980,609	1,218,843
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	961,153	310,201

31 Պարտավորվածություններ

31.1 Կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորվածություններ

Խումբը պայմանագիր է կնքել 3,721,471 հազար << դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ ձեռք բերելու նպատակով (2023թ.՝ 4,747,737 հազար << դրամ): Խումբը հետևողական գործունեություն և ապագա աճ ապահովելու նպատակով զգալի ներդրումներ է ծրագրում իր 5G ցանցի զարգացման համար: Խումբը չունի կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորվածություններ կապակցված կողմերի հետ:

32 Պայմանականություններ

32.1 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ զարգացած երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

32.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Խումբը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Խմբի գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Խումբը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

33 Ֆինանսական գործիքների ռիսկ

Ռիսկի կառավարման քաղաքականությունները և նպատակները

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Խումբը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Խումբը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

33.1 Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Խումբը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի, որը բխում է գործառնական, ներդրումային և ֆինանսական գործունեությունից:

Արտարժույթի ռիսկ

Խումբը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Խմբի գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Խմբի՝ արտերկրյա վաճառքներից և ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով: Բացի այդ, Խումբն ունի ԱՄՆ դոլարով տրամադրված փոխառություններ, բանկային վարկեր և ավանդներ:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք համբին ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2024թ.	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ
Ֆինանսական ակտիվներ			
Տրամադրված փոխառություններ	26,601,078	-	-
Դեբիտորական պարտքեր	61,453	321,645	5,489
Բանկային ավանդներ	3,191,629	332,759	-
Դրամական միջոցներ և դրանք համարժեքներ	415,562	390,784	86,825
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ	-	-	261,194
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	30,269,722	1,045,188	353,508
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	191,410	-	-
Բանկային վարկեր	17,627,480	-	-
Պայմանագրային պարտավորություններ	-	-	142,782
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	159,304	131,589	3,991
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	17,978,194	131,589	146,773
Զուտ արդյունք	12,291,528	913,599	206,735

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2023թ.	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ
Ֆինանսական ակտիվներ			
Տրամադրված փոխառություններ	20,895,006	-	-
Դեբիտորական պարտքեր	36,277	529,033	13,598
Դրամական միջոցներ և դրանք համարժեքներ	548,291	144,269	439,235
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ	-	-	58,923
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	21,479,574	673,302	511,756
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	3,715	-	-
Պայմանագրային պարտավորություններ	-	-	256,118
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	329,248	598,076	84,910

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2023թ.	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	332,963	598,076	341,028
Զուտ արդյունք	21,146,611	75,226	170,728

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Խմբի զգայունությունը՝ համապատասխան արտարժույթի նկատմամբ դրամի 10% (2023թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2023թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2023թ.՝ 10%):

Դրամի արժևորումն համապատասխան արտարժույթի նկատմամբ 10%-ով (2023թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

	2024թ.	2023թ.
ԱՄՆ դոլար	(1,229,153)	(2,114,661)
Եվրո	(91,360)	(7,523)

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Խմբի՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

33.2 Պարտքային ռիսկի վերլուծություն

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Խումբը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

Խմբի ղեկավարությունը զգուշորեն կառավարում է վարկային ռիսկը: Պարտքային ռիսկը կառավարվում է խմբային հիմունքով՝ ելնելով Խմբի պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից: Ռիսկերի կառավարման նպատակով պարտքային ռիսկի գնահատումը ներառում է մոդելների օգտագործում, քանի որ ռիսկը տատանվում է՝ կախված շուկայական պայմաններից, դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերից և ժամանակի ընթացքից:

Համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի՝ Խումբը գրանցում է իրական արժեքով՝ շահույթում կամ վնասում հաշվառվող բոլոր ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հիմնված են պայմանագրային դրամական միջոցների և այն դրամական հոսքերի միջև տարբերության վրա, որոնք Խումբն ակնկալում է ստանալ: Պակասուրդը զեղչվում է ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքին մոտ տոկոսադրույքով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտեցումն օգտագործում է երեք փուլ՝ արժեզրկումից կորուստների բաշխման համար.

Փուլ 1. Ակնկալվող պարտքային կորուստներ հաջորդ տասներկու ամսվա ընթացքում

Փուլ 1-ը ներառում է բոլոր այն պայմանագրերը, որոնց սկզբնական ճանաչումից ի վեր պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ չկա, և սովորաբար պարունակում է նոր պայմանագրեր, որոնք ժամկետանց են 31 օրից պակաս: Ճանաչվում է ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որը վերաբերում է պարտազանցման դեպքերին, որոնք հնարավոր են առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում:

Փուլ 2. Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ – պարտքային արժեզրկման բացակայություն

Եթե ֆինանսական ակտիվը սկզբնական ճանաչումից ի վեր ունի պարտքային ռիսկի զգալի աճ, սակայն դեռևս պարտքային արժեզրկում չի եղել, այն տեղափոխվում է փուլ 2 և չափվում գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստի ժամանակ: Սա սահմանվում է որպես

ակնկալվող պարտքային կորուստ, որը բխում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամանակահատվածի ընթացքում բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից:

Ամեն դեպքում, Խումբը գտնում է, որ տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի զգալի աճ, երբ պայմանագրային վճարումը ժամկետանց է ավելի քան 30 օր:

Փուլ 3. գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ – պարտքային արժեզրկման առկայություն

Եթե ֆինանսական ակտիվը սահմանվում է որպես պարտքային առումով արժեզրկված կամ պարտազանցման վիճակում գտնվող, այն տեղափոխվում է փուլ 3 և չափվում է գործողության ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորստի ժամանակ: Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվի օբյեկտիվ ապացույցները ներառում են 90 ժամկետանց օր, ինչպես նաև այլ տեղեկություններ, որոնք ցույց են տալիս պայմանագրային գործընկերոջ նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները: Խումբը ֆինանսական ակտիվը համարում է պարտազանցման վիճակում, երբ հավանական չէ, որ պայմանագրային գործընկերն ամբողջությամբ կվճարի Խմբի նկատմամբ իր վարկային պարտավորությունները՝ առանց Խմբի կողմից այնպիսի գործողությունների դիմելու, ինչպիսին է երաշխիքի իրացումը (եթե այդպիսիք կան):

Այն հանգամանքի որոշելը, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվը կրել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, թե ոչ, հիմնված է պարտազանցման հավանականության գնահատման վրա, որը կատարվում է առնվազն ամսական մեկ անգամ՝ ներառելով արտաքին վարկանիշային տոկոսադրույքի վերաբերյալ տեղեկությունը, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվի պարտքային որակի վերաբերյալ ներքին տեղեկությունը: Ֆինանսական կազմակերպություններից դեբիտորական պարտքեր չհանդիսացող ֆինանսական ակտիվների համար պարտքային ռիսկի զգալի աճը գնահատվում է հիմնականում ժամկետանց տեղեկությունների հիման վրա:

Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Տրամարդված փոխառություններ	26,601,078	20,895,006
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	3,781,012	2,846,347
Բանկային ավանդներ	3,525,618	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,256,930	8,295,995
Օգտագործման սահմանափակումով հաշվվների մնացորդներ	846,404	812,800
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	40,011,042	32,850,148

Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Պարտքային ռիսկի գծով կենտրոնացումը սահմանափակ է՝ Խմբի հաճախորդների բազայի մեծության և միմյանց հետ կապակցված չլինելու պատճառով:

Խումբը բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը. «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում», քանի որ այս դեբիտորները չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս առևտրային դեբիտորական պարտքերը գնահատվել են հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ: Դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով նմանատիպ կորստի ձևերով հաճախորդների տարբեր սեգմենտների խմբավորման ժամկետանց օրերից: Ակնկալվող կորուստների դրույքաչափերը հաշվարկվել են՝ հիմնվելով նախորդ տարվա վաճառքի դիմաց ստացված վճարումների պատկերի վրա, ինչպես նաև հաշվի առնելով այդ ժամանակամիջոցում ձևավորված պատմական պարտքային կորուստները: Այս պատմական դրույքաչափերը ճշգրտվում են, որպեսզի արտացոլեն ընթացիկ և ապագային վերաբերող մակրոտնտեսական գործոններին, որոնք ազդեցություն ունեն հաճախորդի՝ չվճարված մնացորդը մարելու

կարողության վրա: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով պարտքային ռիսկի կարճաժամկետ բնույթը՝ այս մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցությունը հաշվետու ժամանակաշրջանում էական չի:

Երբ հավանական չէ առևտրային դեբիտորական պարտքերի հավաքագրումը, դրանք դուրս են գրվում (ապաճանաչվում են): Վճարում չկատարելը և Խմբի հետ այլընտրանքային վճարման վերաբերյալ համաձայնության չգալը համարվում է գումարի վերադարձման վերաբերյալ խելամիտ սպասումներ չունենալու համար հայտանիշ:

Խմբի ղեկավարությունը վերանայում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի մնացորդների ժամկետային վերլուծությունը, բացառությամբ ֆինանսական հաստատություններից ստացված դեբիտորական պարտքերի, և հետևում է ժամկետանց մնացորդներին: Ուստի ղեկավարությունը նպատակահարմար է գտնում տրամադրել այս դեբիտորական պարտքերի ժամկետայնության և այլ տեղեկատվություն հետևյալ կերպ.

	2024թ.	2023թ.
Շարժական կապից և հարակից ծառայություններից դեբիտորական պարտքեր	2,875,569	2,594,491
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	(172,913)	(199,653)
	2,702,656	2,394,838
Ֆինանսական հաստատություններից դեբիտորական պարտքեր	1,078,356	451,509
	3,781,012	2,846,347

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Ակնկալվող պարտքային կորուստ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գործողության ամբողջ ժամանակա- հատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում
Ժամկետի սահմանում - 30	0.4%	2,601,632	9,779
31- 60	11%	65,440	7,127
61 - 90	27%	27,695	7,599
91 - 180	46%	44,561	20,633
181 – 360	83%	49,710	41,244
361 և ավելի	100%	86,531	86,531
		2,875,569	172,913

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Ակնկալվող պարտքային կորուստ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գործողության ամբողջ ժամանակա- հատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում
Ժամկետի սահմանում - 30	0.7%	2,076,274	14,819
31- 60	4%	284,291	11,328
61 - 90	32%	34,330	10,896
91 - 180	44%	52,931	23,227
181 – 360	87%	55,626	48,344
361 և ավելի	100%	91,039	91,039
		2,594,491	199,653

Ղեկավարությունը կարծում է, որ անհուսալի և կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով սովորական պահուստից առավել այլ պարտքային ռիսկի պահուստ չի պահանջվում:

Բանկային մնացորդներ, ավանդներ և դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական հաստատություններից

Բանկային մնացորդների, բանկերից և ֆինանսական հաստատություններից ավանդների և դեբիտորական պարտքերի մասով պարտքային ռիսկը կառավարվում է գումարները տարբեր բանկերում պահելու և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական հաստատություններում պահելու միջոցով:

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս ֆինանսական հաստատությունների մնացորդների վարկային հուսալիությունը՝ հիմնված պարտքային ռիսկի մակարդակների վրա՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

S&P միջազգային վարկանիշներ	2024թ.	2023թ.
A+	52,268	5,344
BB-	1,483,863	4,652,857
B+	1,202,464	3,300,699
B	7,052	2,944
Վարկանիշ չունեցող	7,961,661	1,598,460
Ընդամենը	10,707,308	9,560,304

Ղեկավարությունը գնահատել է բանկերում պահվող վարկանիշ մնացորդները և ֆինանսական հաստատություններից ստացված գումարները որպես B1–B2 վարկանիշի միջակայքում՝ հիմնվելով S&P համարժեքների վրա:

Վերոհիշյալ բանկային մնացորդները, ավանդները և դեբիտորական պարտքերը ոչ ժամկետանց են, ոչ էլ արժեզրկված, և ակնկալվող պարտքային կորուստը համարվում է աննշան:

Տրամադրված փոխառություններ

Խմբի ղեկավարությունը եզրակացրել է, որ սկզբնական ճանաչումից հետո մայր ընկերությանը տրամադրված փոխառության մնացորդի գծով պարտքային ռիսկի զգալի աճ չկա, և 177,800 հազար << դրամի չափով գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային

կորուստը հնարավոր է ճանաչել հաջորդ 12 ամիսների ընթացքում: Տրամադրված փոխառությունն ապահովված չէ:

33.3 Իրացվելիության ռիսկի վերլուծություն

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խումբն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Խումբը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակները, որոնք հիմնված են Խմբի ղեկավարությանը տրամադրված տեղեկությունների վրա, արտացոլում են ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը՝ ըստ պայմանագրային մնացյալ ժամկետների:

2024թ.	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-6 ամսի	6 ամսից մինչև 1 տարի	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Տրամադրված փոխառություններ	-	-	-	36,202,376	-	36,202,376
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	2,559,375	813,075	408,562	-	-	3,781,012
Բանկային ավանդներ	-	3,307,510	218,108	-	-	3,525,618
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,304,157	-	-	-	-	5,304,157
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ	846,404	-	-	-	-	846,404
	8,709,936	4,120,585	626,670	36,202,376	-	49,659,567
Պարտավորություններ						
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	148,516	1,013,471	1,161,987	4,014,861	1,292,992	7,631,827
Բանկային վարկեր	89,576	3,419,216	1,133,125	13,084,531	4,211,813	21,938,260
Պայմանագրային պարտավորություններ	204,307	-	-	-	-	204,307
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,974,419	1,428,190	1,428,190	11,890,929	1,149,806	19,871,533
Ընդամենը հնարավոր ապագա վճարումներ ֆինանսական պարտավորությունների համար	4,416,818	5,860,876	3,723,301	28,990,321	6,654,611	49,645,927
Իրացվելիության զուտ դիրք	4,293,118	(1,740,291)	(3,096,631)	7,212,055	(6,654,611)	13,641

2023թ.	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-6 ամսի	6 ամսից մինչև 1 տարի	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Տրամադրված փոխառություններ	20,895,006	-	-	-	-	20,895,006
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	1,893,829	748,281	204,238	-	-	2,846,347
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,319,869	-	-	-	-	8,319,869
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ	812,800					812,800
	31,921,504	748,281	204,238	-	-	32,874,022
Պարտավորություններ						
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	191,950	965,968	913,990	4,392,928	1,600,028	8,064,864
Շահաբաժնի գծով պարտավորություններ	21,669,500	-	-	-	-	21,669,500
Պայմանագրային պարտավորություններ	284,124	-	-	-	-	284,124
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,675,563	1,428,190	1,428,190	12,464,200	3,692,586	23,688,728
Ընդամենը հնարավոր ապագա վճարումներ ֆինանսական պարտավորությունների համար						
	26,821,137	2,394,158	2,342,180	16,857,128	5,292,614	53,707,216
Իրացվելիության զուտ դիրք						
	5,100,367	(1,645,877)	(2,137,942)	(16,857,128)	(5,292,614)	(20,833,194)

Խումբն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները, բանկային ավանդները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը:

34 Իրական արժեքի չափում

Խումբը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),

- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

34.1 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Խմբի ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքները համարվում են իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Առևտրային դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, բանկային ավանդները, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները իրացվելի են կամ կարճաժամկետ են, ուստի ենթադրվում է, որ հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:

Իրական արժեքները գնահատելու համար օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու ենթադրությունները.

- Խմբի տոկոսային վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքները որոշվում են զեղչված դրամական հոսքերի մեթոդի կիրառմամբ՝ օգտագործելով զեղչման տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է թողարկողի փոխառության տոկոսադրույքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:
- Վարձակալության գծով պարտավորությունների իրական արժեքը գնահատվում է զեղչված դրամական հոսքերի մեթոդով՝ կիրառելով այն շուկայական տոկոսադրույքները, որոնք Խումբը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետք է վճարեր համանման ժամկետում և ապահովվածությամբ փոխառություն ստանալու համար՝ համանման տնտեսական միջավայրում համանման արժեքով օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ձեռքբերման նպատակով:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք չեն չափվում իրենց իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Խմբի ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 2 մակարդակում:

	31 դեկտեմբեր 2024թ.	
	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ		
Տրամադրված փոխառություններ	26,601,078	26,601,078
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	3,781,012	3,781,012
Բանկային ավանդներ	3,525,618	3,525,618
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,304,157	5,304,157
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ	846,404	812,800
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	5,405,466	5,405,466
Բանկային վարկեր	17,627,480	17,627,480
Պայմանագրային պարտավորություններ	204,307	204,307
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	15,092,011	15,092,011

	31 դեկտեմբեր 2023թ.	
	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ		

	31 դեկտեմբեր 2023թ.	
	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք
Տրամադրված փոխառություններ	20,895,006	20,895,006
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	2,846,347	2,846,347
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,319,869	8,319,869
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	5,486,708	5,486,708
Պայմանագրային պարտավորություններ	284,124	284,124
Վճարվելիք շահաբաժիններ	21,669,500	21,669,500
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	17,306,591	17,306,591

35 Կապիտալի ռիսկի քաղաքականություններ և ընթացակարգեր

Խումբն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը և բաժնետերերին բավարար եկամուտ մատակարարի:

Խմբի կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից բաշխված մայր ընկերության բաժնետերերի միջև, որը ներառում է թողարկված կապիտալը, պահուստներն, բանկային փոխառություններն ու կուտակված շահույթը:

Ղեկավարությունը գնահատում է Խմբի կապիտալի պահանջները, որպեսզի ապահովի ընդհանուր ֆինանսավորման էֆեկտիվ կառուցվածք՝ խուսափելով չափազանց մեծ լծակավորումից (լեվերիջ): Խումբը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ ճշգրտելու նպատակով Խումբը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժնի գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին, թողարկել նոր բաժնետոմսեր կամ վաճառել ակտիվները՝ պարտքը նվազեցնելու համար:

Խումբը վերահսկում է կապիտալը՝ կիրառելով «զուտ պարտքի» և «սեփական կապիտալի» հարաբերակցությունը.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Զուտ պարտք	
Բանկային վարկեր	17,627,480
Հանած՝ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(5,304,157)
	12,323,323
Ընդամենը սեփական կապիտալ	
	46,417,256
Զուտ պարտքի և սեփական կապիտալի հարաբերակցության գործակից	
	0.27

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ֆինանսական լծակը հավասար է զրոյի:

36 Հետհաշվեկշռային իրադարձություններ

Անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային պարտատոմսերի հանրային տեղաբաշխում

2025թ. փետրվարին «Վիվա Արմենիա» ՓԲԸ-ն անվանական, արժեկտրոնային վճարային պարտատոմսերի թողարկման մասին հայտարարեց: Խումբը թողարկեց դոլարով արտահայտված պարտատոմսեր՝ ընդամենը 80 միլիոն ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով: Այս պարտատոմսերի երաշխավորը «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն է:

Այս թողարկման շնորհիվ ստացված դրամական միջոցները կօգտագործվեն Խմբի վարկերի վերաֆինանսավորման, կապիտալ և այլ ռազմավարական ծախսեր ծածկելու համար:

Յուրաքանչյուր պարտատոմսի անվանական արժեքը 100 ԱՄՆ դոլար է, տարեկան արժեկտրոնային տոկոսադրույքը 7.65% (արժեկտրոնի պարբերականությունը 6 ամիս է), իսկ մարման ժամկետը՝ 36 ամիս: Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը մեկնարկել է 2025թ. փետրվարի 12-ին և կտևի 90 աշխատանքային օր:

Շահաբաժիններ

2025թ. փետրվարի 27-ին «Վիվա Արմենիա» ՓԲԸ-ի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը որոշեց բաշխել 10,000,000 հազար ՀՀ դրամի շահաբաժիններ: Շահաբաժինները բաշխվել են բաժնետերերին իրենց բաժնետոմսերի համամասնությամբ: